

2010

Länsförsäkringar Jämtland
Årsredovisning

Innehåll

Inledning

- 2 Årets viktigaste händelser
- 4 Vd-kommentar

Verksamheten

- 5 Affärsområde privat
- 6 Affärsområde företag
- 7 Friskvård och förebyggande sjukvård
- 8 Miljöredovisning
- 9 Marknadskommunikation

Bolagsstyrning

- 10 Bolagsstyrning och internkontroll
- 18 Förvaltningsberättelse

Finansiella rapporter

- 19 Resultat och ekonomisk ställning
- 21 Femårsöversikt
- 22 Verksamhetens risker
- 22 Förslag till vinstdisposition
- 23 Resultaträkning
- 25 Resultatanalys
- 26 Rapport över finansiell ställning
- 27 Balansräkning
- 29 Rapport över förändringar i eget kapital
- 30 Kassaflödesanalys
- 31 Noter
- 58 Revisionsberättelse

Allmän information

- 59 Fullmäktige
- 60 Om de gemensamma bolagen
- 63 Ord och uttryck

Länsförsäkringar Jämtland är ett av de 24 länsförsäkringsbolag som tillsammans bildar länsförsäkringsgruppen.

Året som har gått 2010

- Länsförsäkringar Jämtlands resultat, inklusive kapitalavkastning är 63 miljoner kronor. Premieinkomsten för sakförsäkringar är 419 miljoner kronor.
- I januari startar Länsförsäkringar Jämtland företagsbank.
- Länshem Fastighetsförmedling byter namn till Länsförsäkringar Fastighetsförmedling 1 januari.
- I maj beslutas att ombildningen av livbolaget till ett vinstutdelande bolag inte kommer att genomföras på grund av oklarheter kring EUs förändrade regler och Solvens II för försäkringsbolag.
- Förberedelsearbetet för införande av Solvens II startas upp gemensamt inom länsförsäkringsgruppen. Solvens II är försäkringsbranschens nya regelverk som börjar gälla 2013.
- Under året inträffar många och dyra brand- och vattenskador där den kalla vintern bidrar till att antalet frysskador i fritidshus fyrdubblas. I april totalskadas ishallen i Sveg i en storbrand.
- Projektet "Nolltolerans mot brand i skolan" utökar sin verksamhet till att omfatta fem av länets åtta kommuner. Ett 30-tal incidenter med brand i skolmiljö rapporteras in till räddningstjänsten och åtgärdas enligt plan.

Ny vd för Länsförsäkringar Jämtland

Den 1 oktober tillträder Pia Sandvik Wiklund tjänsten som vd för Länsförsäkringar Jämtland. Pia kommer närmast från Länsstyrelsen där hon arbetade som länsråd. ■

Mest nöjda bank- och livkunderna

Länsförsäkringar Bank har de mest nöjda bankkunderna på privatmarknaden och de mest nöjda bolånekunderna enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI) – en undersökning som genomförs av Handelshögskolan i Stockholm.

Länsförsäkringar har även de mest nöjda kunderna inom segmentet livförsäkring för företag avseende tjänstepension samt en delad förstaplats inom segmentet sakförsäkring för privatpersoner. ■

Året i siffror

NYCKELTAL	2010	2009
Rörelseresultat efter skatt, Mkr	63	118
Balansomslutning, Mkr	1 894	1 773
Konsolideringsgrad, %	289	254
Antal anställda	112	111

Bank

Inlåning, Mkr	857	758
Utlåning, Mkr	2 427	2 024
Förvaltat fondvolym, Mkr	57	46
Antal kunder	11 780	10 975

Livförsäkring

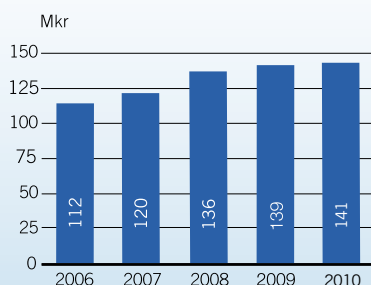
Premieinkomst, Mkr	141	139
Totalt försäkringskapital, Mkr	1 984	1 857
Antal kunder	19 826	19 047

Sakförsäkring

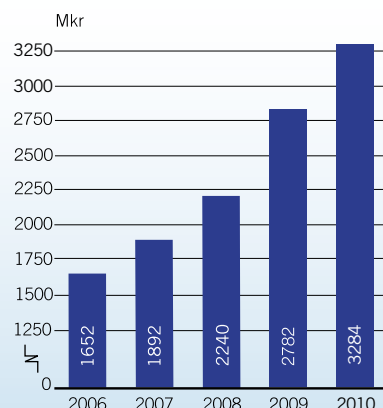
Premieintäkt, Mkr	371	379
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	12	60
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	104	90
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	7,5	10
Antal kunder	54 278	53 067

Sakförsäkringar Premieinkomst

Livförsäkringar Premieinkomstutveckling

Bank utveckling affärsvolym

Länsförsäkringar Jämtland

Kundägt, lokalt och nära

Du som är kund i Länsförsäkringar Jämtland är också delägare i bolaget och kan vara med och påverka bolagets verksamhet. Länsförsäkringar Jämtland är annorlunda på ett avgörande sätt: bolaget är till hundra procent kundägt. Länsförsäkringar Jämtland har inga aktieägare eller andra intressenter som kräver så stora vinster som möjligt. I stället för aktieutdelning får kunderna återbäring eller sänkta premier. Genom att hjälpa kunderna att undvika skador kan Länsförsäkringar Jämtland minska skadekostnaden.

När Länsförsäkringar Jämtland har ett bra rörelseresultat och samtidigt har en tillräckligt god konsolidering kan styrelsen besluta om återbäring till kunderna. Återbäring har betalats ut sex gånger under åren 1993 – 2008. År 2005 och 2007 fick 25 000 kunder dela på 30 miljoner kronor respektive år. Baserat på de senaste årens goda resultat avser vi därför att lämna återbäring under 2011.

Under hösten 2011 är det val av fullmäktigeledamöter i Östersunds och Bräcke kommun. Fullmäktige väljer i sin tur styrelseledamöter vid den årliga bolagsstämman i april. ■

Vd har ordet

Ett turbulent år...

..men ändå inget dåligt år i Länsförsäkringar Jämtlands 160-åriga historia. Vi fortsätter att arbeta långsiktigt med fokus på kundernas trygghet och ekonomiska trygghet.

Pia Sandvik Wiklund
Verkställande direktör

2010 var ett turbulent år. Det inträffade näst mest naturkatastrofer på en 30-årsperiod. Det var torka i Ryssland, översvämningar i Pakistan och den värsta orkansäsongen på 100 år. Skadorna begränsades dock kraftigt då de flesta rasade ute till havs. Det var flera jordbävningar, t.ex. på Haiti, i Chile och i Kina. Enligt det tyska återförsäkringsbolaget Munich Re inträffade 950 incidenter att jämföra med genomsnittet de senaste tio åren om 785 incidenter. Totalt uppgick de ekonomiska förlusterna till 130 miljarder dollar varav endast 37 miljarder var försäkrat.

Vad avser världens marknader så var 2010 också ett år med stor oro, stora svängningar och återhållsamhet. Det fanns oro över återhämtningen i USA och de svaga statsfinanserna i Sydeuropa. Besluten om stödåtgärder för Grekland i maj och för Irland i november minskade oron något.

Trots situationen i omvärlden var Sverige relativt förskonad. Förvisso inledades och avslutades 2010 med en sträng kyla, vilket påverkade skadekostnaderna för Länsförsäkringar Jämtland. Även instabiliteten på de finansiella marknaderna lämnade Sverige relativt obemärkt som hade en stark återhämtning och en bra tillväxt.

Resultat

Länsförsäkringar Jämtlands resultat före bokslutsdispositioner och skatt blev 83,6 (162,2) Mkr, varav det försäkringstekniska resultatet i sakförsäkringsrörelsen utgjorde 13,4 (60,3) Mkr. Totalkostnadsprocenten uppgick till 103,6 (89,9) procent och ett totalt skadeutfallet om 304,3 (261,6) Mkr gav en skadeprocent om 82,0 (69,1) procent. 2010 blev med andra ord ett skadedrabbat år med många brand- och vattenskador, mycket på grund av den

stränga kylan. Ett fortsatt starkt fokus på skadeförebyggande verksamhet för att förhindra skador är nödvändigt.

Sakförsäkring

Länsförsäkringar Jämtland hade en nettoökning av antalet försäkringar med 2998 (-2639) st, vilket ej inkluderar en minskning av förmedlad djurförsäkring med 1049 (-438) st. Det försäkringstekniska resultatet blev 13,4 (60,4) Mkr.

Premieinkomsten minskade och uppgick till 376,0 (391,2) Mkr. Minskningen beror på en sänkning av personbilspremien.

Livförsäkring

Länsförsäkringar hade en nettoökning av antalet Livförsäkringar med 732 (-627) st och en premieinkomst på 141 (139) Mkr. Den generationsväxling som pågår förväntas öka tillväxten framöver.

Bank och fond

Bankverksamheten är under stark tillväxt och även om styrräntan ökade i slutet på 2010 så präglades året av de små räntemarginalerna med ett negativt resultat som följd. Länsförsäkringar Jämtland ökade in- och utlåningsvolymerna med 19 procent till 3,28 (2,78) mdr och för fonder var volymen 57 (46) Mkr. Den 1 januari 2010 startades företagsbank, en bank för småföretagare. Verksamheten utökas nu successivt och målsättningen är att bli en bra bank för mindre företag i Jämtland.

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling är marknadsledande i länet och vårt gemensamma varumärke har fått bra genomslag. Bostadsaffären är ett bra tillfälle att presentera helheten bank, pension och försäkring.

Framtiden för ett starkt varumärke med nöjda kunder

Antalet kunder som väljer Länsförsäkringar Jämtlands helhetslösning som samlar boende- och bilförsäkring samt lönekonton och pensionsförsäkring, vårt guld-kundskoncept, ökar.

Under 2010 genomfördes en undersökning av Länsförsäkringars varumärke. Studien visar att Länsförsäkringar har det starkaste varumärket på svensk försäkrings- och finansmarknad.

Svenskt kvalitetsindex undersöker årligen kundnöjdheten inom bl.a. bank och försäkring. Även 2010 är det fantastiska resultat. Återigen är det Länsförsäkringar Bank som har de nöjdaste kunderna och bolånekunderna. Länsförsäkringar har också de nöjdaste kunderna inom sakförsäkring och bilförsäkring samt tjänstepensionsmarknaden för företagskunder.

Nöjda kunder är det bästa betyget en verksamhet kan få. Länsförsäkringar Jämtland kommer att fortsätta fokusera på trygghet och ekonomiska trygghet samt att med enkelhet och närhet finnas för våra kunder när så behövs.

Trots en turbulent omvärld med stor osäkerhet så var 2010 inget dåligt år i Länsförsäkringar Jämtlands drygt 160 år långa historia. Kundernas förtroende och långsiktighet är en förutsättning för att säkerställa en fortsatt positiv utveckling av Länsförsäkringar Jämtland.

Pia Sandvik Wiklund, vd

Om Länsförsäkringar Jämtland

Affärsområde privat

Bankens rörelsevolym ökade kraftigt under 2010

Under året har Länsförsäkringar Fastighetsförmedling med två bobutiker - en i Östersund och en i Åre - kompletterat Länsförsäkringar Jämtlands utbud av tjänster och utökat möjligheten till fler affärer. Nu kan Länsförsäkringar Jämtland erbjuda privatpersoner försäkringslösningar för sak- och livförsäkring, banktjänster samt fastighetsförmedling.

Genom **Länsförsäkringar Fastighetsförmedling** har en ny kanal tillkommit där parterna kompletterar varandras erbjudande inom boendet. Bostadsaffären är ett bra tillfälle att presentera helhetserbjudandet inom bank, pension och försäkring. Under 2010 såldes ca 800 villor och fritidshus i Jämtlands län. Värdet på försäljningarna uppgick till drygt 1 miljard. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling är marknadsledande i länet med ca 19 procents marknadsandel.

Länsförsäkringar Jämtland är dominerande på marknaden för sakförsäkring med ca 60 procents marknadsandel, medan bank har en andel på ca 4 procent på riksnivå. De traditionella försäkringsbolagen som Folksam, Trygg Hansa, If och Dina Försäkringar är starka konkurrenter om försäkringskunderna. Konkurrensen från Swedbank med Tre Kronor och Nordea med Vesta har ökat påtagligt för sakförsäkring.

Konceptet för **GuldKund** stöder det strategiska målet att öka antalet kunder med fler än en kärnaffär. När kunden samlar bil- och boendeförsäkring samt lönekonto och pensionsförsäkring i Länsförsäkringar Jämtland blir denne GuldKund. Erbjudandet till kund består i 20 procents rabatt på premien för sakförsäkringar samt förmåner som avgiftsfritt bankkort och uppläggning av lån utan kostnad. Antalet GuldKunder har under året ökat med 460 st till 2 847 st.

Marknaden för personbil är starkt konkurrensutsatt med bland annat olika erbjudanden om Prova på-försäkring via bilhandeln. Genom en strategisk sänkning av bilpremierna samt erbjudande om kundbonus har Länsförsäkringar Jämtland lyckats öka marknadsandelen till 38 procent vilket innebär att beståndet ökat med 1 200 nya personbilar.

En vikande boendemarknad

Boendemarknaden visar en lätt vikande trend och har minskat något till 55 procent av marknaden för villa och 71 procent för fritidshus. Swedbank är vår främsta konkurrent genom samarbetet med Tre Kronor, där Swedbank bearbetar sina bankkunder och erbjuder försäkringslösningar.

Uppgång för privat pensionssparande

Börsuppgången har fortsatt under 2010 och i kombination med låga bankräntor har intresset för pensionssparande ökat. Intresset för att öppna nya IPS-konton har varit stort och många kunder har använt sig av möjligheten att flytta befintligt IPS-sparande till Länsförsäkringar Jämtland (IPS = Individuellt PensionsSparande).

Länsförsäkringars starka varumärke har även bidragit till att många har valt Länsförsäkringar Liv som förvaltare av arbetsgivarnas pensionsavsättningar för den kollektivavtalade tjänstepensionen.

Stark tillväxt för banken

Bankverksamheten har under året ökat in- och utlåningsvolymerna med över 19 procent till drygt 3,3 miljarder kronor, varav 57 Mkr i fondsparande. Bankverksamheten är under stark tillväxt, men små räntemarginaler medför ett negativt resultat för 2010.

Skaderegleringen av VGS vagnskadegaranti

Länsförsäkringar försäkrar vagnskadegarantin för de bilar Volkswagen Group Sverige säljer till den svenska marknaden. Skaderegleringen handläggs av Länsförsäkringar Jämtland, men eftersom avtalet med VGS inte har förnyats kommer affären successivt att avvecklas under 2012. Totalt arbetar tio personer med skadereglering för VGS.

Skador över en miljon kronor

Under året har 6 bränder och 1 vattenskada över 1 Mkr inträffat inom segmentet privatförsäkring. Bränder: ett fritidshus i Gällö och ett i Björnrike, Härjedalen; fyra villahem - ett i Torvalla, Östersund, ett i Bjärne, Fåker, ett i centrala Bräcke och ett vid Herrevadströmmen, Gällö. Läckage: ett fritidshus i centrala Åre.

Antalet medarbetare är 36 personer. Personalen fördelar sig enligt följande: Banken 12 st, Privatförsäkring och Kundcenter 17 st samt Hammarstrand 7 st.

Affärsområde företag

Utökad satsning på företagsbank

Företagsbank startade den 1 januari 2010 och vi kan nu erbjuda ett brett utbud av tjänster för helhetslösningar inom såväl sak- och livförsäkring som bank. Målgruppen lantbruk ingår i företagssegmentet och har sedan tidigare ett brett utbud av banktjänster.

Den kraftiga nedgången i samhällsekonomi har planat ut under 2010 och företagen upplever en mer positiv utveckling. I en krympande marknad har **Företag sakförsäkring** ökat marknadsandelarna till 54 procent, men tyvärr har premievolymen minskat genom att flera stora kunder har valt att lämna Länsförsäkringar Jämtland. Orsaken är den hårdnande konkurrensen från bl.a. Trygg Hansa, If och Gjensidige, vilket har medfört lägre premieintäkter. Länsförsäkringar Jämtland är försäkringsgivare till bl.a. fem av länets åtta kommuner.

Även **Företag motorförsäkring** har upplevt ökad konkurrens, men visar en positiv trend avseende marknadsandelar. En stark konkurrent är bl.a. Trygg Hansa, vilket medfört viss minskning av beståndet, men det är framförallt premieintäkten som har sjunkit. Marknadsandelen ligger runt 55 procent. Flera av länets större åkerier och bussföretag är försäkrade i bolaget. Länsförsäkringar Jämtland har tillsammans med sina större kunder bildat Länsåskarrådet – ett forum för påverkan av myndigheter vad gäller infrastruktur som bättre vägar och ökad trafiksäkerhet.

Företag livförsäkring har haft en fortsatt vikande försäljning under 2010 och årets resultat är negativt. Ett nyligen påbörjat generationsskifte inom säljarkåren kommer på sikt att bidra till en positiv tillväxt. Marknadsandelen mätt på nyförsäljning beräknas till 7,5 procent på riksnivå. Under hösten kunde återbäringen höjas till 7 procent.

Lantbruksförsäkring möter en ökande konkurrens från framför allt Dina försäkringar och Gjensidige, vilket medfört minskad premieintäkt medan marknadsandelen fortfarande beräknas ligga runt 65

procent. Det är en fortsatt trend att antalet aktiva lantbrukare minskar, samtidigt som enheterna blir större. För många lantbrukare är det naturligt att söka nya verksamhetsområden inom de så kallade Gröna näringarna. Organisationen för Gröna näringar har varit framgångsrik och vuxit framförallt inom bankområdet.

Den 1 januari 2010 startade Länsförsäkringar Jämtland **Företagsbank**, vilket bl.a. lett till personalförstärkning med en anställd. Företagsbanken vänder sig mot mindre företag, hyresfastigheter och bostadsrättsföreningar. Verksamheten ökar nu successivt i omfattning med ny organisation för banken samt förstärkning med en gruppchef och en banksäljare under första halvåret 2011. Ambitionen är att bli en bra bank för mindre företag i Jämtland.

Hälsa och sjukvårdsförsäkring

Efterfrågan på försäkring inom området hälsa har minskat beroende på sämre

ekonomiska tider för företagen. På längre sikt finns dock en stark tro på att efterfrågan på lösningar för sjukvårdsförsäkring, rehabilitering och friskvård kommer att öka på nytt.

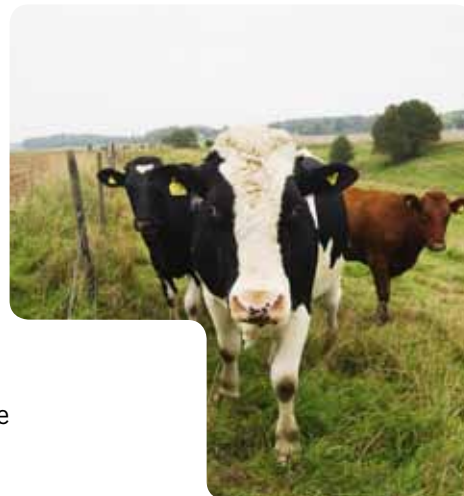
Länsförsäkringsgruppen har en marknadsandel på 31 procent. Idag har ca 5 procent av befolkningen sjukvårdsförsäkring, privat eller som löneförmån.

Skador över en miljon kronor

Under året har 4 bränder över 1 Mkr inträffat inom segmentet lantbruk: en i Kallsta, Lit, en i Tandsbyn, en i Albacken, Bräcke samt en i Mattmar. Vidare har 8 skador över 1 Mkr inträffat inom segmentet företag. Bränder: ishallen i Sveg, företag med lokaler i Central-palatset, Östersund, en hyresfastighet på Körfältet, Östersund, ett företagarhus i Östersund samt ett hotell i Fjällnäs, Härjedalen. Läckage: en fastighet i Björnen, Åre samt en fastighet i centrala Åre. Maskinskada: ett lok med motorhaveri. Inom segmentet företagsmotor har 3 skador över 1 Mkr inträffat: två olyckor med buss och en olycka med lastbil.

Organisation och personal

Antalet medarbetare är 30 st fördelat på: Företag sak inkl. hälsa 15 st, Företag liv 7 st och Gröna näringar 8 st.

Friskvård och förebyggande sjukvård

En attraktiv arbetsgivare

För att skapa högre attraktionskraft och för att ständigt utvecklas behövs både kompetenta och motiverade medarbetare.

Länsförsäkringar Jämtland är och vill fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare. Därigenom får bolaget behålla duktiga medarbetare och kan även attrahera nya. I den årliga medarbetarundersökningen, LänZpulsen, mäts hur goda förutsättningarna är för att göra en god prestation. Undersökningen mäter hur mycket medarbetaren Vill, Vet, Kan, Får och Bör. Detta styr mot medarbetarens prestationsupplevelse och resulterar i ett index. Detta index var 4,1 av maximalt 5. Utfallet är mycket högt och samtidigt är ca 90 procent av medarbetarna stolta över sina prestationer.

Som ett led i att stärka varumärket och fokusera på uppsatta mål i affärsplanen har det under året genomförts ett övergripande arbete med att tydliggöra bolagets gemensamma värdegrund. Värdegrunden kan sammanfattas i ordet ENKLA.

Inom ett par arbetsgrupper har det även påbörjats ett arbete med "ENKLA-processer" som bygger på konceptet "Lean" ("Mer värde för mindre arbete"). Arbetet leder till ständiga förbättringar, där målet är att få mer tid för kunden med hjälp av enkla processer, och nå vår vision: Vi ska vara det självklara valet.

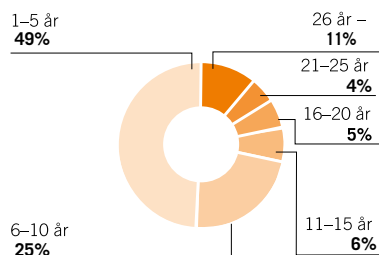
ENKLA
Engagerade
Kompetenta
Långsiktiga
Alerta

Ålders- och könsfördelning

Jämställdhetsarbetet inom bolaget bedrivs enligt fastställd jämställdhetsplan. Vid årets slut var antalet medarbetare 122 st, varav 54 procent kvinnor, fördelningen kvinnor - män i affärsledningen är 59/41 procent och i styrelsen 50/50 procent.

Medelåldern är för kvinnor 42 år, för män 44 år och totalt för bolaget 43 år.

Anställningstid

Personalomsättning

År	2010	2009	2008
Börjat	11	18	20
Slutat	6	6	12
Netto	5	12	8

Hälsoläget bland medarbetarna är fortsatt gott, vilket tydligt märks då sjukfrånvaron är mycket låg. Länsförsäkringar Jämtland erbjuder ett utbud av förmåner som syftar till att främja hälsa och välbefinnande.

Sjukfrånvaro:

År	2010	2009	2008
Total sjukfrånvaro	1,9 %	2,6 %	3,4 %
varav sjukfrånvaro mer än 60 dagar	0,6 %	0,6 %	1,0 %

Genom gruppsjukvårdsförsäkringen får sjuka medarbetare ett snabbt och professionellt omhändertagande, vilket bidrar till ett snabbare tillfrisknande och tidigare återgång i arbetet. Bolaget övervakar kontinuerligt hälsoläget och via rehabiliteringsförsäkringen kan rehabiliterande insatser sättas in i ett tidigt skede.

Länsförsäkringar är försäkringsbranschens populäraste arbetsgivare

För åttonde året i rad blev Länsförsäkringar utsedda som branschbäst i Företagsbarometern. Det är företaget Universum Award som varje år gör två olika undersökningar: Företagsbarometern, som görs bland ekonomistudenter på Sveriges universitet och högskolor. Den andra är Karriärbarmetern, där målgruppen är ekonomer bland young professionals = akademiker med 1-8 års arbetslivserfarenhet som är högst 40 år. Den undersökningen handlar om karriärförväntningar och arbetsgivarpreferenser. Även i den undersökningen har Länsförsäkringar ännu en gång blivit utsedd till försäkringsbranschens populäraste arbetsgivare. Young professionals ser ett antal faktorer som är viktigast i arbetslivet.

I karriären värderas:

Balans mellan arbete och privatliv

Att utmanas

Att vara självgående eller oberoende

På arbetet prioriteras:

Kultur som främjar balans mellan arbete och privatliv

Stöttande ledare

Kreativ och dynamisk arbetsmiljö

För att nå ut till studenter på både gymnasie- och universitetsnivå har Länsförsäkringar Jämtland deltagit på Noliämässan och på introduktions- och karriärdagar på Mittuniversitetet i Östersund.

Miljöredovisning

Höga mål för miljöarbetet

Engagemanget för klimat- och miljöarbetet har en naturlig koppling till Länsförsäkringar Jämtlands verksamhet. Frågan är global, berör alla och är av stor betydelse för framtida generationers livsbetingelser.

Länsförsäkringar Jämtlands viktigaste miljöåtgärd är att aktivt begränsa och förebygga skador, eftersom många skador har en negativ miljöpåverkan i form av stora koldioxidutsläpp. Utsläppet vid en villabrand beräknas till 25 000 kg CO₂. En vattenskada beräknas medföra koldioxidutsläpp med 300 kg.

Tydliga krav och uppföljning i samband med upphandlingen av leverantörer och entreprenörer efter en skada säkerställer att samarbetspartners har ett godkänt miljöarbete. För att minska miljöpåverkan tar Länsförsäkringar Jämtland beslut utifrån att miljöhänsyn alltid beaktas.

Miljömål 2010

I syfte att hushålla med resurser, minska avfallsmängden och utsläppen till luft och vatten, har vi under året haft följande miljömål och utfall.

Miljömål 2010	Mål	Utfall
Villabesiktningar	900	728
Begagnade bildelar	15 %	16 %
Plastreparationer	30 %	22 %
Säker gård	125	63
Brandsäkert hem	200	28

Villabesiktningar genomförs med fokus på brand- och vattenskador. Kunderna uppmärksammas på vilka skadeförebyggande åtgärder som behöver vidtas.

Begagnade bildelar och plastreparationer
16 procent av de bildelar som bytts under året har varit begagnade och i 22 procent

av skadorna har man gjort plastreparationer istället för att köpa nya delar.

Säker gård

Under året har det tillkommit 63 nya Säkra gårdar. Konceptet för Säker gård innebär att vi besiktar lantbruken, ställer krav på brandskydd och elsäkerhet samt utbildar kunderna i skadeförebyggande arbete. Till och med 2010 var totalt 294 gårdar certifierade som Säker gård.

Brandsäkert hem

Försäljningen av säkerhetspaketet Brandsäkert hem blev begränsad på grund av leveransproblem. Under året har däremot sålts 1 076 brandsläckare och 1 440 brandvarnare – prisvärda produkter som sparar liv och egendom.

Samhällsengagemang – en viktig del av verksamheten

För att lyfta fram Länsförsäkringar Jämtlands samhällsengagemang har flera aktiviteter runt skadeförebyggande verksamhet genomförts. En viktig del är att uppmärksamma goda insatser i vardagen, varför Egon Jönsson i Kolsätt utsågs till Länsförsäkringar Jämtlands vardagshjälte. Motivering: För rådigt ingripande i samband med brand i grannens villa.

Klimatkonferens och reflexkampanj

För åttonde året i rad är Länsförsäkringar Jämtland medarrangör till ett klimatseminarium. Syftet är att informera om senaste nytt inom klimatområdet och inspirera till omställning och klimatan-

passning på smarta och effektiva sätt. Seminariet skedde under den europeiska trafikantveckan och då passade vi på att dela ut 5 000 reflexer till bussresenärer i Östersund.

Aktivt deltagande i ZamZynZ, Nolltolerans mot skolbrand

ZamZynZ är ett arbetssätt för att motverka bränder i skolmiljöer som är anlagda av barn och ungdomar. Personal inom skolan rapporterar brandincidenter och därefter görs insatser av polis, räddningstjänst och socialtjänst.

Informationsdag om vattensäkert byggande för 200 entreprenörer

Undersökningar har visat att vattenskador i våtrum till stor del beror på felaktigt utförande. Länsförsäkringar ville därför presentera de vanligaste felen som leder till skador och informera om hur man bygger ett våtrum fackmannamässigt.

Egon Jönsson, vardagshjälte

Exempel på annonskampanjer under 2010

Frida Svedberg sparade pengar genom att ringa 063-19 33 00 och bli Guldkund.

Skidåkaren Frida Svedberg valde att bli Guldkund och ha husekonst, bil- och boendeförsäkring samt pensionsförsäkring i Länsförsäkringar Jämtland. I Frida fall blev det en besparing på 674 kr på ett samtal.

Väljer även du att bli Guldkund kan du ta del av våra förmåner, bland annat 20 procent rabatt på försäkringarna. Skulle du köpa din bostad genom Länsförsäkringar Fastighetsförmedling i Östersund eller Åre och väljer oss som din bankpartner blir det ännu bättre, då erbjuder vi ett elastiskt handpenningslån.

Ring 063-19 33 00 så berättar vi mer om våra bank- och försäkrings tjänster och vilka förmåneliga villkor du har som Guldkund. Välkommen till Länsförsäkringar.

g.k. De tjänster som vi erbjuder som Guldkund är kostnadsfria. För att bli Guldkund krävs ett samtal med en av våra rådgivare. För att bli Guldkund krävs ett samtal med en av våra rådgivare. För att bli Guldkund krävs ett samtal med en av våra rådgivare.

Länsförsäkringar Jämtland
Bank & Försäkring
Prästgatan 18, Östersund, 063-19 33 00, www.lfs.se

Familjen Sundquist sparade 3886 kr på ett telefonsamtal.

En samtal kan betyda så mycket. Väljer du att som familjen Sundquist ha husekonst, bil- och boendeförsäkring samt pensionsförsäkring i Länsförsäkringar Jämtland blir du Guldkund. Då får du ett stort förmåner. Bland annat 20 procent rabatt på försäkringarna. Köper du din bostad genom Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och väljer oss som din bankpartner blir det ännu bättre, då vi erbjuder ett elastiskt handpenningslån.

Vill du ta del av information om våra bank- och försäkrings tjänster och vilka förmåneliga villkor du har som Guldkund - ring 063-19 33 00 så berättar vi mer. Välkommen till Länsförsäkringar.

g.k. De tjänster som vi erbjuder som Guldkund är kostnadsfria. För att bli Guldkund krävs ett samtal med en av våra rådgivare. För att bli Guldkund krävs ett samtal med en av våra rådgivare.

Länsförsäkringar Jämtland
Bank & Försäkring
Prästgatan 18, Östersund, 063-19 33 00, www.lfs.se

20% BILLIGARE

Det har blivit billigare att försäkra din bil. Är du Guldkund blir det ännu billigare.

Just nu får nya bilkunder en fribiljet till Färdens Game Fair som kostar 100 kr. Ring 063-19 33 00 eller gå in på lfs.se

Länsförsäkringar Jämtland
Bank & Försäkring

"Här finns engagemanget som gör det enklare för mig."

CURT SILLSTRÖM, som driver ett av länets handlar om företagets försäkringskoncept som Länsförsäkringar erbjuder.

Som företagskund har du tillgång till en personlig rådgivare till din privata ekonomi - det behövs och önskemål. Ring 063-19 34 22 så berättar vi mer om våra tjänster och vilka förmåneliga villkor du har som Guldkund. Välkommen till Länsförsäkringar Jämtland.

"Den personliga kontakten gör allt så mycket enklare."

Anette Hellström som driver SPA-kliniken i Östersund är belädd på Länsförsäkringar Jämtland. Länsförsäkringars rådgivare Kenneth Karlsson har hjälpt henne att skapa bra lösningar för företagets behov.

- Jag är glad över att det faktum att ett så stort företag som Länsförsäkringar lyckas hålla den personliga kontakten med mig och mitt företag. Samarbetet har varit fruktbringande och jag har alltid känt mig väl omhändertagen. Kenneth har visat engagemang och kompetens som jag verkligen uppskattar.

Som företagskund har du tillgång till en personlig rådgivare som kan hjälpa dig med det mesta, från företagsförsäkringarna till din privata ekonomi - det beror på dina behov och önskemål. Ring 063-19 34 22 så kan Kenneth Karlsson berätta mer om vårt sätt att göra dina affärer enklare.

Länsförsäkringar Jämtland
Bank & Försäkring
Prästgatan 18, Östersund, 063-19 34 22, www.lfs.se e-post: kontakt@lfs.se

Bolagsstyrning

Bolagsstyrningsrapport

Länsförsäkringar Jämtland

1. Svensk kod för bolagsstyrning

I februari 2010 presenterades en reviderad Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Koden bygger på principen ”följ eller förklara” vilket innebär att ett företag som tillämpar koden kan avvika från enskilda regler men ska då ange förklaringar till avvikelserna. Koden innebär bland annat att Länsförsäkringar Jämtland i anslutning till årsredovisningen ska avge en särskild rapport om bolagsstyrningsfrågor där det ska anges om och hur koden tillämpats under det senaste räkenskapsåret.

Bolagsstyrning definierar det beslutssystem genom vilka ägarna, direkt eller indirekt, styr Länsförsäkringar Jämtland. Bolagsstyrningen regleras av svensk lagstiftning, regler och rekommendationer. Utöver detta tillämpar Länsförsäkringar Jämtland även principerna enligt Svensk kod för bolagsstyrning.

Tillämpning av Svensk kod för bolagsstyrning

Länsförsäkringar Jämtland är ett ömsesidigt försäkringsbolag som ägs av sina försäkringstagare. Detta innebär att det inte finns några aktieägare i bolaget. På bolagsstämman företräds försäkringstagarna av fullmäktige. Utifrån ett kodperspektiv likställs Länsförsäkringar Jämtland fullmäktigeledamöterna med aktieägare. Skillnaden är dock den att fullmäktigeledamöterna inte representerar olika aktieägares intressen utan det distrikt de väljs ifrån. Utifrån den ömsesidiga bolagsformen och dess regelverk har Länsförsäkringar Jämtland inga uppgifter att redovisa kring valberedningens, styrelsens eller verkställande ledningens innehav av aktier och andra finansiella instrument, betydande affärsförbindelser med aktieägare eller incitamentsprogram som är kopplade till aktier.

Denna bolagsstyrningsrapport är upprättad i enlighet med kodens stadganden. Rapporten avser verksamhetsåret 2010. Rapporten har översiktligt granskats av Länsförsäkringar Jämtlands revisor. Granskningen har inte haft som syfte att utvärdera hur väl den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen har fungerat.

2. Bolagsstämma

Länsförsäkringar Jämtlands bolagsordning

Utöver lagstiftning, regler och rekommendationer samt Svensk kod för bolagsstyrning är Länsförsäkringar Jämtlands bolagsord-

ning det dokument som bland annat fastställer bolagets firma, hur styrelse och fullmäktige väljs, var styrelsen har sitt säte och bolagets verksamhetsinriktning.

Länsförsäkringar Jämtlands bolagsstämma

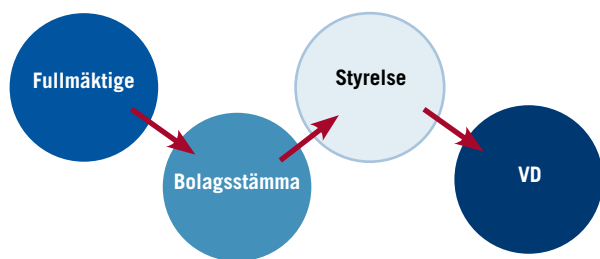
Bolagsstämman är Länsförsäkringar Jämtlands högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter som regleras i lag och bolagsordning. Stämmans huvudsakliga uppgifter är att besluta om bolagsordning för Länsförsäkringar Jämtland, utse styrelse, revisorer och valberedning samt besluta om ersättning till dessa, fastställa resultat- och balansräkning och vinstdisposition samt besluta om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören.

Bolagsstämman utgörs av fullmäktige, valda av försäkringstagarna. Antalet fullmäktige uppgick under 2010 till 47 personer. Länsförsäkringar Jämtlands fullmäktigeorganisation finns beskriven under bolagsstyrningsfrågor på bolagets hemsida. Kallelse till bolagsstämman sker genom brev med posten, tidigast fyra och senast två veckor före bolagsstämman. Plats och tidpunkt för bolagsstämman publiceras även på Länsförsäkringar Jämtlands hemsida. Kodens övriga bestämmelser om bolagsstämma, bland annat om styrelsens, ledningens och revisorernas närvaro samt om bolagsstämmans genomförande tillämpas av bolaget. Protokoll från bolagsstämma publiceras på bolagets hemsida.

I enlighet med bolagsordningen väljs styrelsens ordförande på ordinarie bolagsstämma 2011. Vid bolagsstämman lämnas förslag till ersättning, dels till styrelsens ordförande och dels till övriga styrelseledamöter. Ersättning utgår även för arbete i utskott. Vidare föreslås bolagsstämman att godkänna principer för ersättning och andra anställningsvillkor för Länsförsäkringar Jämtlands ledning.

Ordinarie bolagsstämma 2010

Länsförsäkringar Jämtlands ordinarie bolagsstämma 2010 hölls den 10 april på Kall Auto Lodge i Kall. På stämman deltog 40 av 47 fullmäktigeledamöter. Samtliga ledamöter i Länsförsäkringar Jämtlands styrelse, vd samt revisor var närvarande vid stämman.

Följande beslut av materiell betydelse fattades:

- Till stämмоordförande valdes riksdagsman Per Åsling.
- Styrelseledamöterna och verkställande direktören beviljades ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2009.
- Jan Holmberg, Per Söderberg, Maria Nyberg Ståhl, Lena Kagart, Eva Scherl, Marie Simonsson, Björn Jacobsson och Tomas Eriksson omvaldes till ledamöter i styrelsen.
- Jan Holmberg valdes till ordförande i styrelsen.
- Styrelsearvodet för 2010 fastställdes enligt valberedningens förslag.
- Bolagsstämman beslutade i enlighet med styrelsens förslag beträffande principer för lönesättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen.
- Cathrine Hult Karlsson, Owe H. Broman, Kjell Ericson, Monica Marsh, Margareta Berntsson, Andreas Axelsson, Inger Björk och Anette Arvidsson omvaldes till ledamöter i valberedningen. Karin Nilsson valdes till nya ledamot i valberedningen.
- Kjell Ericson valdes till valberedningens ordförande.
- Claes-Göran Carlsson, Deloitte, valdes till revisor. Revisor väljs nästa gång 2014.

3. Valberedning

Länsförsäkringar Jämtland har en av bolagsstämman utsedd valberedning med huvudsaklig uppgift att utarbeta förslag till val av styrelse och revisorer samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs ur fullmäktige och representerar samtliga kommuner i länet, Östersunds kommun representeras av två ledamöter. Namnen på valberedningens ledamöter finns publicerade på Länsförsäkringar Jämtlands hemsida. Valberedningens ledamöter väljs för en mandattid om ett år. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av instruktion för valberedningen, fastställd av bolagsstämman. Den nu gällande instruktionen finns publicerad på Länsförsäkringar Jämtlands hemsida.

Valberedningen kommer att presentera sina förslag för fullmäktige i kallelsen till ordinarie bolagsstämman 2011. Förslagen kommer även att presenteras på bolagets hemsida. I kallelsen kommer valberedningen att presentera och motivera sina förslag och lämna

en redogörelse för hur dess arbete bedrivits.

Valberedningen har under året bestått av nedanstående personer:

CATHRINE HULT KARLSSON, ekonom, Bergs kommun

INGER BJÖRK, adjunkt, Bräcke kommun

MARGARETA BERNTSSON, fru, Härjedalens kommun

ANDREAS AXELSSON, driftledare, Krokoms kommun

ANETTE ARVIDSSON, skogsvårdsassistent, Ragunda kommun

OWE H. BROMAN, skorstensfejarmästare, Strömsunds kommun

KARIN NILSSON, företagare, Åre kommun

KJELL ERICSON, f.d. polisinspektör, Östersunds kommun. Ordförande

MONICA MARSH, leg. barnmorska, Östersunds kommun. Vice ordförande.

4. Länsförsäkringar Jämtlands styrelse

Styrelsen ansvarar för organisation och förvaltning. I detta ansvar ingår bland annat att fastställa organisation, mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning.

Styrelsen ska enligt bolagsordningen bestå av lägst sex och högst nio ledamöter. Styrelsen består av åtta stämмоvalda ledamöter och två arbetstagarledamöter. Styrelsen biträds av en sekreterare som inte är ledamot i styrelsen. På bolagsstämman väljs ordförande i styrelsen. Styrelsens ordförande ska ansvara för att styrelsens arbete bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina åligganden. Det åligger även styrelsens ordförande att fullgöra följande arbetsuppgifter:

- Organisera och leda styrelsens arbete.
- Säkerställa att ny styrelseledamot erbjuds erforderlig introduktions- och vidareutbildning.
- Ha regelbunden kontakt med och samarbeta med vd samt utvärdera vd:s arbete.
- Säkerställa att styrelsen erhåller tillfredsställande information och beslutsunderlag.
- Kontrollera att styrelsens beslut verkställs.
- Genomföra ordförandeberedning inför styrelsens sammanträden.
- Ansvara för bolagsstämmor, styrelsesammanträden, styrelsekonferenser och distriktsmöten.
- Vara ordförande i finansutskottet och på distriktsmöten.
- Efter samråd med vd svara för kontakter med myndigheter, institutioner och organisationer.
- Säkerställa att styrelsens arbete årligen utvärderas.

- Företråda Länsförsäkringar Jämtland vid stämmor med bolag där Länsförsäkringar Jämtland har ett strategiskt intresse samt vid konsortiemöten och andra möten som har betydelse för bolagets framtid.
- Vara talesman för bolaget i frågor om vd:s anställningsvillkor och om principer för ersättning till bolagsledningen.

Mandattiden för de bolagsstämmovalda ledamöterna uppgår till ett år.

Samtliga ledamöter valda av bolagsstämman har av valberedningen bedömts vara oberoende i förhållande till Länsförsäkringar Jämtland och dess bolagsledning.

Styrelsen har fastställt instruktioner för sitt och ordförandens arbete. Instruktionerna ses över årligen för anpassning till Svensk kod för bolagsstyrnings bestämmelser. Instruktionerna finns publicerade på Länsförsäkringar Jämtlands hemsida.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR JÄMTLANDS STYRELSE PRESENTERAS NEDAN:

JAN HOLMBERG, Stugun
Född 1942. Lantbrukare. Invald i styrelsen 1995.
Styrelsens ordförande fr.o.m. 2005.
Arbetslivserfarenhet: Norrskog: ordförande. LRF: diverse uppdrag på riksnivå, ledamot i länsförbundets styrelse. Skogsbrukare. Ansvarig för kooperativ förening, äldreomsorg, ca 15 anställda. Flygvapnet: fältflygare och flyglärare.

EVA SCHERL, Ås
Född 1962. Civilekonom. Financial Controller inom Fairford Holdings Scandinavia AB.
Invald i styrelsen 2000.
Arbetslivserfarenhet: Lindebergs Grant Thornton AB: konsult inom ekonomistyrning/ekonomiansvarig. Byggelit AB: controller, ekonom. Swedbank AB: företagsrådgivare.

PER SÖDERBERG, Östersund
Född 1946. F.d.kommunallråd. Invald i styrelsen 1995.
Arbetslivserfarenhet: Östersunds kommun: heltidspolitiker 1989-2005, kommunallråd och oppositionsråd. Mellersta Norrlands Föreningsbank 1969-1989: bankkonsulent, informationschef, personalchef, organisationschef.
Övriga väsentliga uppdrag: Ordförande i NTF i Jämtlands län. Styrelseledamot i NTF:s förbundsstyrelse. Ordförande i kommunrevisionen i Östersunds kommun.

MARIE SIMONSSON, Hammerdal
Född 1957. Civ. ek, M. Sc., Konsult, International Business Consulting. Invald i styrelsen 2005.
Arbetslivserfarenhet: ALMI Företagspartner: Vd Byggelit AB: Vd. Sphinx Gustavsberggruppen: Chief Operating Controller, fabrikschef, business controller, chef logistik och administration. Enertech Industrier: Divisions controller, administrativ direktör, redovisningschef.
Övriga väsentliga uppdrag: Styrelseledamot Norrskog. Styrelseledamot Investa Företagskapital. Partner och styrelseledamot Nordiska Konsulthuset Göteborg. Vice President Equity Inc.Saint Petersburg, Florida.

MARIA NYBERG STÅHL, Näliden
Född 1946. Fil pol mag. Verksamhetscontroller vid Mittuniversitetet. Invald i styrelsen 1996.
Arbetslivserfarenhet: Högskolan i Östersund: administrativ chef, Högskolan: planeringsdirektör, utredare m.m. Försvarets forskningsanstalt: analytiker, institutionschef, överingenjör.
Övriga väsentliga uppdrag: Ledamot av Kungliga Krigsvetenskapsakademien.

BJÖRN JACOBSSON, Frösön
Född 1954. Verkställande direktör på Gärdin & Persson AB. Invald i styrelsen 2006.
Arbetslivserfarenhet: Digidoc Consulting och Digidoc Business AB: Vd. Egen företagare Jämtdata/Arrowhead. Strået AB i Strömsund: Vd. Televerket Jämtland: marknads-/försäljningschef. Officer vid Norrlands Artilleriregemente A4.
Övriga väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i bolagen inom Gärdin & Persson-koncernen.

LENA KAGART, Duved
Född 1959. Platschef Handöls Täljsten AB. Invald i styrelsen 1999.
Arbetslivserfarenhet: Handöls Täljsten AB, AB Jämtlandskalksten: ekonomi- och administrationschef. Grand Åregården AB: ekonom. Åre Fjärrvärme AB: kamrer. Åre kommun: budgetkamrer.
Övriga väsentliga uppdrag: Ledamot i kommunfullmäktige i Åre kommun. Styrelseordförande i Årehus AB.

TOMAS ERIKSSON, Hackås
Född 1960. Affärsutvecklare på Peab. Invald i styrelsen 2006.
Arbetslivserfarenhet: Skanska: affärsutvecklare, distriktchef, arbetschef. Eget byggföretag. ABV: olika arbetsledande tjänster.
Övriga väsentliga uppdrag: Ledamot Active Rehab AB.

5. Styrelsens arbete under 2010

Styrelsen träffar årligen revisorn i anslutning till bokslutsgranskningen, vid denna träff behandlas även frågor kring den finansiella rapporteringen. För att säkerställa kvaliteten i den finansiella rapporteringen har Länsförsäkringar Jämtland funktioner som compliance, riskkontroll och oberoende granskning. Den oberoende granskningen har till uppgift att granska och utvärdera den interna kontrollen. Vidare har Länsförsäkringar Jämtland dokumenterade rutiner för den finansiella rapporteringen.

Styrelsens arbete följer en årlig plan i vilken styrelsen går igenom och följer upp strategier, mål, risker, den finansiella ställningen och därmed sammanhängande frågor. På det konstituerande sammanträdet fastställs instruktioner för styrning av verksamheten.

Styrelsens ordinarie sammanträden är förlagda till varannan månad förutom i februari och mars då sammanträdena ligger tätare med anledning av årsredovisnings- och bokslutsärenden. Styrelsen genomför varje år under hösten ett styrelseseminarium som ägnas åt arbetet med nästkommande års affärsplan men som även omfattar utbildningsinsatser för styrelsens del.

Styrelseutskott och utskottsarbete under 2010

Som ett led i att effektivisera och fördjupa styrelsens arbete i vissa frågor har styrelsen inom sig inrättat tre utskott: bankstyrelse, finansutskott och ersättningsutskott. Utskotten har rätt att fatta beslut i ärenden som styrelsen delegerat till dem samt i andra frågor inom respektive utskotts ansvarsområde som inte är av principiell karaktär. Protokollen delges styrelsen. Utskottens uppgifter och befogenheter framgår av instruktion för lokal bankstyrelse, instruktion för finansutskottet respektive instruktion för ersättningsutskottet. Frågor som omfattar revision och ersättningar behandlas av styrelsen i sin helhet. Förutom ovan nämnda utskott finns ingen ytterligare delegering av arbetsuppgifter inom styrelsen.

Närvarofrekvens för stämموvalda styrelseledamöter, bankstyrelse, finansutskott och ersättningsutskott framgår av tabellen nedan:

Namn	Bankstyrelse	Finansutskott	Ersättningsutskott	Närvaro ordinarie möten	Närvaro ordinarie utskottsmöten
Jan Holmberg		Ordförande	Ordförande	8/8	7/7
Per Söderberg				8/8	
Maria Nyberg Ståhl				8/8	
Lena Kagart	Ledamot			8/8	7/7
Eva Scherl	Ledamot			7/8	7/7
Marie Simonsson				8/8	
Björn Jacobsson		Ledamot		8/8	6/6
Tomas Eriksson			Ledamot	8/8	1/1

6. Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen

Inledning

Denna rapport om intern kontroll är upprättad som en följd av och i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Denna rapport avser endast organisationen av intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen. Den externa finansiella rapporteringen för Länsförsäkringar Jämtland omfattar delårsrapport och årsredovisning.

Denna rapport är en beskrivning av hur den interna kontrollen är organiserad men innehåller inte något uttalande över hur väl kontrollen har fungerat. Rapporten är översiktligt granskad av Länsförsäkringar Jämtlands revisor.

De interna kontrollerna i de mest väsentliga processerna i den finansiella redovisningen, med utgångspunkt i de största resultat- och balansposterna, är sedan tidigare kartlagda. Som grund för denna rapport har bolaget använt sig av det ramverk som fått den största spridningen och som är internationellt erkänd. Det ramverket benämns för COSO-modellen och omfattar kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgör grunden för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Kontrollmiljön innefattar bland annat de värderingar och den företagskultur som styrelse och ledning kommunicerar och verkar utifrån syftet att skapa en så ändamålsenlig och effektiv verksamhet som möjligt. Den omfattar i huvudsak organisationsstruktur, beslutsordning samt fördelning av befogenheter och ansvar mellan de olika organ som styrelsen och verkställande direktören inrättat för Länsförsäkringar Jämtland. Denna ordning dokumenteras och kommuniceras i styrdokument i form av interna instruktioner, policydokument och riktlinjer. Arbetsfördelningen mellan styrelse och verkställande direktör finns reglerad i dokumenten instruktion för styrelsen samt instruktion för vd. Länsförsäkringar Jämtlands styrelse fastställer instruktioner och policydokument medan verkställande direktören fastställer riktlinjer.

Styrelsen fastställer den övergripande organisationen, finansiella mål och övriga mål utifrån en modell med balanserat styrkort. Styrelsen utvärderar verkställande direktörens och ledningens prestationer och resultat. Verkställande direktören ansvarar för att Länsförsäkringar Jämtland har strukturerade processer för kompetensförsörjning, jämställdhet och generationsväxlingar.

Arbetsfördelning mellan övriga befattningshavare finns beskriven i instruktioner och andra styrdokument där ansvarsområden och befogenheter framgår.

Exempel på av styrelsen fastställda instruktioner och policydokument är inom områdena etik, försäkringstekniska frågor, placeringar av tillgångar, kontroll och styrning, risker, finansutskott, rapportering, intressekonflikter, regelefterlevnad samt jämställdhet. De instruktioner som finns kring den finansiella rapporteringen uppdateras vid ändringar av lagkrav och redovisningsstandarder.

Fastställandet av instruktioner, policydokument och riktlinjer följer en fastställd struktur. Rutinerna kring den finansiella rapporteringen har sammanställts till en ekonomihandbok. Ekonomihandboken informerar om styrsystem samt ekonomiska och finansiella rapport- och informationssystem. I detta dokument finns det bland annat vägledning för hanteringen från enskild transaktion till bokslut och beskrivning av redovisningsprinciper.

Styrelsen har inget revisionsutskott utan styrelsen som helhet hanterar de revisionella frågorna. I detta ingår bland annat att en gång per år träffa revisorn utan närvaro av verkställande direktör eller någon annan från företagsledningen.

Styrelsen har fastställt en instruktion för rapportering innehållande bestämmelser om vad som ska rapporteras till styrelsen och med vilken periodicitet detta ska ske. Rapporteringen ska vara av sådan art att styrelsen kan göra en välgrundad bedömning av bolagets risker och ekonomiska utfall.

I anslutning till att styrelsen årligen fastställer instruktion för hantering av försäkringsmässig och finansiell risk, policy för försäkringstekniska riktlinjer samt placeringspolicy kvantifieras risker vad avser försäkrings-, kredit-, marknads- och placeringsrisker. Vidare följs riskerna kvartalsvis genom en s.k. riskmodell som genomarbetats utifrån Finansinspektionens regelverk för "trafikljusmetodik". Dessa rapporter sammanställs av bolagets riskkontroll, controller och ekonomifunktion och kommuniceras till styrelse och bolagsledning. Denna organisationsstruktur möjliggör en effektiv hantering av Länsförsäkringar Jämtlands risker.

Styrelsen fastställer årligen en strategisk plan, som sammanfattas i det balanserade styrkortet. Verkställande direktören har sedan ansvaret för att detta förs ut till chefer och övrig berörd personal i en strukturerad process.

Riskbedömning

Länsförsäkringar Jämtlands riskbedömning möjliggör identifiering, analys och hantering av verksamhetens väsentliga risker. Länsförsäkringar Jämtland har genom fyra aktiviteter (självutvärderingsprocesser) dokumenterat var de väsentliga riskerna finns på såväl bolags-, affärsenhets-, funktions- och processnivå. Dessa självutvärderingsprocesser sker genom fastställande av instruktion för hantering av försäkringsmässig och finansiell risk, policy för försäkringstekniska riktlinjer, placeringspolicy, användandet av riskmodell, årlig uppdatering av kontinuitetsplan samt att en

oberoende granskningsfunktion gör en årlig oberoende riskanalys. Detta utgör grunden för den revisionsplan som fastställs av styrelsen.

Riskerna i processen för den finansiella rapporteringen identifieras och tydliggörs genom funktionerna: *riskkontroll* (Risk Manager), *regelefterlevnad* (Compliance), *säkerhetsansvarig* och löpande *controllerverksamhet*.

Utifrån identifierade affärsmässiga och finansiella risker har Länsförsäkringar Jämtland kopplat kontrollmål. Kontrollmålen syfte är att hantera identifierade risker samt att säkerställa en korrekt finansiell rapportering. Kontrollmålen ska säkerställa att finansiella transaktioner redovisas fullständigt och riktigt, att utförda transaktioner är godkända enligt fastställda policydokument och rutiner samt att åtkomsten till systemapplikationer och underliggande IT-plattform är begränsad utifrån fastställda arbetsfunktioner och roller.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteternas syfte är att möta identifierade risker och till dem kopplade kontrollmål. Länsförsäkringar Jämtland har dels övergripande kontrollaktiviteter som är gemensamma för flera processer, dels processspecifika kontrollaktiviteter. Ett kontinuerligt arbete bedrivs för att utvärdera, förbättra och dokumentera kontrollaktiviteter i alla väsentliga processer. Exempel på väsentliga processer är premiehantering, skadereglering, reservsättning, kapitalförvaltning, IT samt bokslut. Andra processer är försäljningsprocessen och processer kring driftkostnader.

Exempel på kontrollaktiviteter är rutiner för dualitet och andra rutiner för kreditbeslut, utbetalning, granskning och uppföljning av krediter, sammanställning av den totala kreditportföljen och riskprofiler. Vidare sker uppföljning så att regelverket kring intag av försäkringsrisker följs.

Kontrollaktiviteter förknippade med den finansiella redovisningen rör främst avstämningar, såväl manuella som maskinella, mot reskontor och huvudbok och omfattar bland annat rutiner för att säkerställa existens och värdering av tillgångar och skulder och att tillgångar, skulder och affärstransaktioner blivit korrekt bokförda.

Inom enheten Affärsstöd görs årligen, tillsammans med LFAB, en analys för att följa och begränsa de risker som är relaterade till system och IT. I Länsförsäkringar Jämtlands IT-system finns inbyggda kontroller för att hantera affärsrisker. Vidare har internrevisionen inom LFAB till uppgift att granska dessa gemensamma system och utvärdera de interna kontrollerna.

Information och kommunikation

Styrelsen förvärrar sig om att informations- och kommunikationsvägar, till den del de omfattar intern kontroll avseende finansiell rapportering, är ändamålsenliga. Styrelsen förvärrar sig om att interna instruktioner, policydokument, riktlinjer och manualer är kommunicerade till rätt personer i verksamheten, att innebörden förstås samt att informations- och kommunikationsvägar inom

bolaget är kända och möjliggör rapportering/återkoppling från verksamheten till styrelse och bolagsledning.

Bolaget har ett gemensamt intranät där allt regelverk finns tillgängligt. Således finns styrande dokumentation i form av instruktioner, policydokument och riktlinjer samt övrig verksamhetsinformation tillgänglig på intranätet som uppdateras löpande. Varje chef ska tillse att bestämmelserna kommuniceras till underställd personal. Samtliga medarbetare har ett personligt ansvar för att söka den information som krävs för att fullgöra sina arbetsuppgifter samt att hålla sig informerad om bolagsgemensamma nyheter. Vidare finns kanaler för alla medarbetare att kommunicera betydelsefull information till relevanta mottagare, ytterst styrelsen vid behov.

För kommunikation med externa parter finns en tydlig policy som anger riktlinjer för hur kommunikation bör ske. Syftet med policyn är att säkerställa att informationsskyldigheter efterlevs på ett korrekt och fullständigt sätt.

Uppföljning

Styrelsen tillser att processer för riskbedömning och kontroll anpassas utifrån förändringar i verksamheten som väsentligen påverkar intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen. Styrelsen tillser även att det finns en ändamålsenlig funktion för löpande uppföljning och årlig utvärdering av efterlevnaden av interna instruktioner, policydokument, riktlinjer och manualer samt av ändamålsenlighet och effektivitet i etablerade kontrollstrukturer. Styrelsen tillser att det finns en särskild process för uppföljning av att rapporterade brister åtgärdas.

Uppföljande enheter inom Länsförsäkringar Jämtland är controller, ekonomifunktioner, riskkontroll, compliance och oberoende granskning. För det ekonomiska utfallet sker månadsvis uppföljning med verkställande direktören och affärsenheterna genom controller där utfall jämförs med budget och affärsplan samt att uppsatta mål följs upp utifrån styrkort. Styrelsen, cheferna och berörd personal ges regelbunden månadsinformation och varje kvartal ges en fördjupad redovisning kring måluppfyllelsen av det balanserade styrkortet.

Utöver den kvartalsvisa uppföljningen skickas en resultatrapport 11 gånger per år till styrelsen, verkställande direktören och övrig bolagsledning. Vid varje styrelsesammanträde behandlas bolagets ekonomiska situation. Revisor granskar årsbokslut och delårsbokslut.

Konsolideringsgraden och riskmodellen följs upp kvartalsvis. Vad avser placeringen av Länsförsäkringar Jämtlands tillgångar svarar finansutskottet för att finansverksamheten bedrivs i enlighet med bolagets placeringspolicy. Finansutskottet svarar för att strukturen på placeringstillgångar är sådan att erforderlig riskspridning uppnås, samt att försäkringsrörelselagens regler om skuldtäckning efterlevs och att bolagets skuldtäckningsregister fortlöpande uppdateras.

I enlighet med Finansinspektionens anvisningar (FFFS 2005:1) har Länsförsäkringar Jämtland inrättat funktioner för riskkontroll, compliance och oberoende granskning. Uppgiften för riskkontroll är att fånga upp alla större risker och beskriva dem i ett sammanhang och sätta dem i relation till det egna kapitalet. Compliancefunktionens uppgift är att bistå vid identifiering av de risker som kan uppkomma i verksamheten till följd av bristande regelefterlevnad.

Mot bakgrund av Länsförsäkringar Jämtlands storlek har bolaget valt att inte ha en egen internrevisionsfunktion. Den oberoende granskningen utförs istället av externa revisorer. Den oberoende granskningens uppgift är att granska och utvärdera den interna kontrollen. Funktionen är direkt underställd styrelsen. Oberoende granskningsfunktionen rapporterar regelbundet till styrelsen, verkställande direktören samt till bolagets revisor. Granskningen sammanfattas en gång per år i en rapport till styrelsen. I den skriftliga rapporteringen lämnas ett omdöme om den interna kontrollen inom olika områden, även avseende den finansiella rapporteringen, baserat på genomförda granskningar.

7. Revision och revisor

Revisor och revisorssuppleant utses på bolagsstämman. Revisorn har till uppgift att på ägarnas vägnar granska årsredovisning och bokföring samt styrelsens och vd:s förvaltning. Auktoriserade revisorn Claes-Göran Carlsson, Deloitte, är utsedd till revisor. Uppdraget som revisor sträcker sig enligt bolagsordningen över fyra år. Punkten val av revisor behandlas dock årligen på bolagsstämman.

Revisionsbyrån har utöver revisionen haft ett fåtal övriga uppdrag för Länsförsäkringar Jämtland. I huvudsak har det rört sig om fördjupade genomgångar i samband med revision.

Revisor och revisorssuppleant presenteras nedan:

REVISOR

CLAES-GÖRAN CARLSSON, Deloitte

Född 1952. Har innehaft uppdraget som ordinarie revisor från och med år 2002. Auktoriserad revisor sedan 1983.

Övriga väsentliga uppdrag: Revisor i Jämtkraft AB, AB Berner & Co, Fresks Försäljnings AB, Östersundsbosträder AB, Reaxcer AB, C. Hallström Verkstäder AB, Polarbrödkoncernen.

REVISORSSUPPLEANT

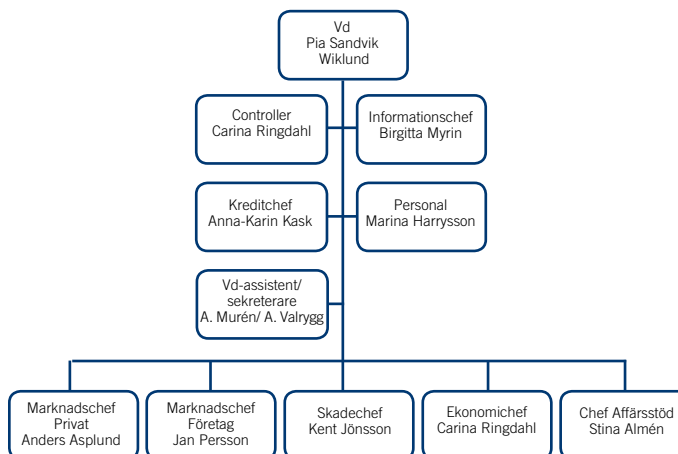
JAN PALMQVIST, Deloitte

Född 1962. Har innehaft uppdraget som revisorssuppleant från och med år 2002. Auktoriserad revisor sedan 1992.

Övriga väsentliga uppdrag: Vald revisor i bland annat Brandkontoret, AFA Försäkring, Heba Fastighets AB, Länsförsäkringar Stockholm, Länsförsäkringar Norrbotten och Royal Bank of Scotland. Av Finansinspektionen utsedd oberoende granskare av säkerställda obligationer i Länsförsäkringar Hypotek samt SBAB.

8. Bolagsledning

Vd ansvarar för den operativa verksamheten i Länsförsäkringar Jämtland. En skriftlig instruktion fastlägger ansvarsfördelningen mellan styrelse och vd. Vd:s ansvar innefattar bland annat löpande investeringar och avyttringar, personal-, finans- och ekonomifrågor, löpande kontakter med bolagets intressenter samt att tillse att styrelsen får den information som krävs för att kunna fatta väl underbyggda beslut. Vd i Länsförsäkringar Jämtland har utsett en ledning som tillsammans med henne löpande ansvarar för olika delar av verksamheten enligt organisationsschema till höger:

BOLAGSLEDNINGEN PRESENTERAS NEDAN:

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

PIA SANDVIK WIKLUND, Frösön
Född 1964. Civ.ing. i maskinteknik, docent kvalitets-
teknik. Anställd 2010.
Arbetslivserfarenhet: Länsstyrelsen Jämtlands län:
länsråd, Luleå tekniska universitet: rektor, Mittuniversi-
teten: prorektor, Ericsson UAB: kvalitetschef.
Övriga väsentliga uppdrag: Ordförande VHS
Ledamot; RISE AB, SSF, Volvos utbildnings- och
forskningsstiftelser, IVAs näringslivsråd.

KREDITCHEF, VD T.O.M. 2010-09-30

ANNA-KARIN KASK, Lit
Född 1967. Fil.kand. i företagsekonomi. Anställd
1998.
Arbetslivserfarenhet: Global Market Partner,
Isakssons Motor: redovisningschef.
Övriga väsentliga uppdrag: Ledamot i Ekonord
Invest AB. Ledamot Fastighetsmäklarna Sundström
& Partner AB. Ledamot Äremäklarna AB.

MARKNADSCHEF PRIVAT

ANDERS ASPLUND, Frösön
Född 1961. Högskolekurser i ekonomi och
ledarskap. Anställd 1998.
Arbetslivserfarenhet: FöreningsSparbanken:
kontorschef.
Övriga väsentliga uppdrag: Ledamot Fastighets-
mäklarna Sundström & Partner AB. Ledamot
Äremäklarna AB.

MARKNADSCHEF FÖRETAG

JAN PERSSON, Östersund
Född 1961. Bosöns Idrottsfolkhögskola, högskole-
kurser i ekonomi, juridik och ledarskap.
Anställd 1993.
Arbetslivserfarenhet: Länsförsäkringar Stockholm:
säljare företagsförsäkring.
Övriga väsentliga uppdrag: Ordförande Brand-
skyddsföreningen Jämtland. Ledamot Brandskydds-
föreningen Nedre Norrland Utbildning AB.

SKADECHEF

KENT JÖNSSON, Östersund
Född 1949. Högskolekurser: IT, ekonomi och
projektledning. Anställd 1983.
Arbetslivserfarenhet: Värnpliktsverket: IT-chef.

CONTROLLER/EKONOMICHEF

CARINA RINGDAHL, Östersund
Född 1964. Ekonomexamen. Anställd 2007.
Arbetslivserfarenhet: Deloitte AB: auktoriserad
revisor.
Övriga väsentliga uppdrag: Vd Länsförsäkringar
Jämtland Fastigheter AB.

INFORMATIONSCHEF

BIRGITTA MYRIN, Östersund
Född 1949. Marknadsekonom, högskolekurser
i kommunikation. Anställd 1980.
Arbetslivserfarenhet: Östersunds kommun,
Ericsson: administrativ service.

CHEF AFFÄRSSTÖD

STINA ALMÉN, Frösön
Född 1959. Fil.kand. i systemvetenskap. Anställd
2001.
Arbetslivserfarenhet: Jämtlands Läns Sparbank,
Skattemyndigheten i Östersund, WM-data: IT- och
verksamhetsutveckling.

Principer för ersättning till bolagsledningen

Ersättning till ledande befattningshavare utgörs av grundlön samt rörlig ersättning. Rörlig ersättning ska maximeras till en månadslön och baseras på individuellt uppsatta mål, s.k. målkontrakt.

För Länsförsäkringar Jämtlands ledande befattningshavare ska det inte finnas några ytterligare incitamentsprogram.

För icke-monetära förmåner ska samma villkor gälla för ledande befattningshavare som för övriga tjänstemän.

För ledande befattningshavare, exkl. vd, regleras pension och uppsägning av gällande kollektivavtal.

För vd gäller att pensionspremien inte får vara högre än 35 procent av pensionsgrundande lön. Vid uppsägning av vd får inte uppsägningstid och lön utöver uppsägningstiden omfatta mer än 24 månaders lön.

Styrelsen lämnar varje år förslag till bolagsstämman angående principer för ersättning till bolagsledningen.

Informationsgivning

Löpande och korrekt information till delägare och omvärld är viktig för att Länsförsäkringar Jämtlands ägare och intressenter ska kunna följa verksamheten och dess utveckling. Bolagets hemsida uppdateras kontinuerligt. Där finns bland annat ett separat avsnitt för bolagsstyrning. Länsförsäkringar Jämtland eftersträvar en god kommunikation med delägarna. Varje år hålls två informationsmöten för fullmäktigeförsamlingen. Därutöver lämnas en skriftlig rapport kring Länsförsäkringar Jämtlands verksamhet till fullmäktigeledamöterna två gånger per år.

Östersund den 16 mars 2011
Styrelsen för Länsförsäkringar Jämtland

Jan Holmberg
Ordförande

Tomas Eriksson

Björn Jacobsson

Lena Kagart

Eva Scherl

Marie Simonsson

Maria Nyberg Ståhl

Per Söderberg

Marika Nyström
Personalrepresentant

Håkan Segewall
Personalrepresentant

Pia Sandvik Wiklund
Verkställande direktör

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Jämtland, organisationsnummer 593200-1828.

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen. Som underlag för mitt uttalande om bolagsstyrningsrapporten har upprättats och är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen, har jag läst bolagsstyrningsrapporten och bedömt dess lagstadgade innehåll baserat på min kunskap om bolaget. Jag anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats, och att dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen

Östersund den 16 mars 2011

Claes-Göran Carlsson
Auktoriserad revisor
Deloitte AB

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Jämtland, org.nr 593200-1828, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för 2010, det 163:a verksamhetsåret.

Verksamhetsinriktning

Länsförsäkringar Jämtland är ett ömsesidigt försäkringsbolag, som inom Jämtlands län erbjuder sina kunder ett heltäckande försäkringsskydd och närliggande finansiella tjänster. Länsförsäkringar Jämtland är marknadsledande på flertalet områden och försäkrar närmare 60 procent av privatmarknaden och över 50 procent av företagsmarknaden.

Förutom den del av bedriven verksamhet, där Länsförsäkringar Jämtland har egen koncession, förmedlas djur- och grödaförsäkring till Agria Djurförsäkring samt livförsäkring till Länsförsäkringar Liv och Länsförsäkringar Fondliv. Till Länsförsäkringar Bank förmedlas in- och utlåningstjänster och till Länsförsäkringar Fondförvaltning köp och försäljning av andelar i investeringsfonder.

Även för de förmedlade affärerna har Länsförsäkringar Jämtland kundansvaret. Länsförsäkringar Jämtland deltar också i länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringssystem. Avgiven återförsäkring går till Länsförsäkringar Sak och Länsförsäkringar Jämtland tar emot återförsäkring från Länsförsäkringar Sak och Länsförsäkringar Liv.

Den totala affärsvolymen för ovanstående affärer fördelar sig enligt nedanstående (Mkr).

Sakförsäkring, premieinkomst	2010	2009
Direkt egen affär	376	391
Mottagen återförsäkring	43	45
Förmedlad försäkring	16	18
Livförsäkring, premieinkomst	141	139
Finansiella tjänster		
Bank, inlåning 31/12	857	758
Bank, utlåning 31/12	2 427	2 024
Fonder, marknadsvärde 31/12	57	46

Organisation och struktur

Länsförsäkringar Jämtland ingår som ett av 24 självständiga och kundägda länsförsäkringsbolag i länsförsäkringsgruppen. För länsförsäkringsbolagens gemensamma service och utvecklingsverksamhet äger bolagen tillsammans Länsförsäkringar AB. I helägda dotterbolag till Länsförsäkringar AB (LFAB) bedrivs livförsäkring, bank- och fondverksamhet, industriförsäkring, trafikförsäkring samt djur- och grödaförsäkring. Länsförsäkringar Jämtland äger 2,5 procent av aktiekapitalet i LFAB och ägarrollen utövas av Länsförsäkringar Jämtlands ordförande och vd på ägarkonsortiets möten.

Länsförsäkringar Jämtland är ett självständigt bolag och bolagsformen är ömsesidigt försäkringsbolag, vilket betyder att Länsförsäkringar Jämtland ägs av sakförsäkringskunderna. Dessa väljer vid valmöten i länets åtta kommuner, på treårsmandat, för närvarande 47 fullmäktigeledamöter som företräder sakförsäkringstagarna på bolagsstämman. Bolagsstämman utser styrelsen som består av åtta ledamöter. Därutöver ingår två personalrepresentanter i styrelsen.

Det helägda dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB, org.nr 556660-2537, före detta Länsförsäkringar Jämtland Skadeförebygg AB, har under året bedrivit verksamhet bestående av förvaltning av aktier i Humlegården Holding I-III AB. Det helägda dotterbolaget Logen 6 Fastighets AB, org.nr 556763-5163, har ej bedrivit någon verksamhet.

Väsentliga händelser under året

Solvens II är ett nytt EU-regelverk för försäkringsbolag som börjar gälla från 1 januari 2013. Regelverket syftar till att säkerställa bolagens solvens och ge en ökad transparens och trygghet för kunderna. Under året har Länsförsäkringar Jämtland tillsammans med övriga länsförsäkringsbolag på allvar påbörjat arbetet med att anpassa solvensberäkningar, organisation, styrning och uppföljning till det kommande regelverket. Det är ett stort projekt som löpande kommer att fortsätta de närmaste två åren.

Medarbetare

Länsförsäkringar Jämtlands framgång är beroende av medarbetarnas engagemang, kompetens och prestationer så att affärsverksamheten blir framgångsrik och ökar konkurrenskraften. Länsförsäkringar Jämtland arbetar strategiskt med friskvård och hälsa hos medarbetarna. Ett av målen i affärsplanen är att minska sjuktalen och höja frisktalerna, vilket på sikt ska ge lägre kostnader för sjukskrivning samtidigt som företaget framstår som en attraktiv arbetsgivare. Det aktiva arbetet med friskvård och insatser för snabb rehabilitering har gett resultat och under 2010 är den totala sjukfrånvaron endast 1,9 procent, vilket är mycket positivt. Den årliga medarbetarundersökningen visar höga svarsvärden, vilket är ett kvitto på att det inom bolaget finns goda förutsättningar för prestation.

Miljöarbete

Länsförsäkringar Jämtland är sedan juni 2002 certifierade enligt ISO 14001, vilket innebär att bolaget åtagit sig att minska miljöpåverkan och visa på ständiga förbättringar. Att arbeta med miljöfrågor innebär ett långsiktigt arbete där delägare, kunder och samarbetspartners förväntar sig att Länsförsäkringar Jämtland ska agera som en god ”granne”. Genom att långsiktigt minska egen miljöpåverkan, aktivt arbeta med skadeförebyggande verksamhet och ha en dialog med samarbetspartners och övriga intressenter visar Länsförsäkringar Jämtland ett aktivt engagemang i miljöarbetet. Under året beslutades t.ex. att Länsförsäkringar Jämtland ska ingå i en grupp som ska testa användandet av eldrivna bilar i verksamheten.

Resultat och ekonomisk ställning

PREMIER

Premieinkomsten brutto minskade med 17,6 Mkr till 419,0 Mkr. Minskningen skedde huvudsakligen i motoraffären, 8,9 Mkr, samt trafikaffären 6,7 Mkr. Minskningen beror på att personbilspremierna sänkts 2010 samt en ökad konkurrenssituation. Premieinkomsten i den mottagna återförsäkringsaffären minskade med 2,4 Mkr. Sammanlagd premieinkomst brutto framgår av följande tabell (Mkr).

Premieinkomst	2010	2009
Direkt försäkring		
Hem, villa, villahem, fritidshus, båt	85,7	84,7
Företag, lantbruk, fastighet	120,0	120,6
Motorfordon	95,9	104,8
Trafik	65,8	72,5
Olycksfall	8,6	8,6
Summa direkt försäkring	376,0	391,2
Mottagen återförsäkring	43,0	45,4
Summa egen affär	419,0	436,6

Kostnaden för premier för avgiven återförsäkring uppgick till 54,5 Mkr, vilket är i nivå med föregående år (53,4 Mkr). Premieintäkt för egen räkning uppgick till 370,9 Mkr (378,7 Mkr).

MARKNAD

Förändringarna i Länsförsäkringar Jämtlands försäkringsbestånd framgår av nedanstående tabell.

Antal försäkringar	2010	2009
Hem, villa, villahem, fritidshus, båt	40 780	41 558
Företag, lantbruk, fastighet	14 742	14 814
Motorförsäkring	73 978	70 905
Olycksfall	10 506	9 731
Summa direkt försäkring	140 006	137 008
Liv	19 826	19 047
Djur	9 083	10 132
Summa förmedlad försäkring	28 909	29 179
Summa direkt och förmedlad försäkring	168 915	166 187

Resultat och ekonomisk ställning, forts

SKADOR

Skadekostnaden brutto uppgick under året till 328,1 (281,9) Mkr. I denna kostnad ingår skaderegleringskostnader med 21,8 (21,1) Mkr. Återförsäkrars andel av skadekostnaden var 23,8 (20,3) Mkr, vilket innebär att skadekostnaden netto blev 304,3 (261,6) Mkr. Skadeprocenten f.e.r. uppgick till 82,0 (69,1) procent. Motsvarande genomsnittliga skadeprocent under senaste 5-årsperiod har uppgått till 75,9 (74,0) procent. Länsförsäkringar Jämtlands skadefrekvens blev 93 (89) skador per 1 000 försäkringar. Motsvarande genomsnittliga skadefrekvens under senaste 5-årsperioden har uppgått till 90 (90) skador per 1 000 försäkringar. Avvecklingen av tidigare års avsättningar för oregrerade skador f.e.r. resulterade i en vinst på 21,2 (-2,0) Mkr, vilket har minskat årets skadekostnad.

KAPITALFÖRVALTNING

Direktavkastningen uppgick till 46,3 (22,5) Mkr. Orealiserade värdeförändringar netto i placeringstillgångarna blev sammantaget 54,9 (102,7) Mkr. Den totala kapitalavkastningen efter avdrag för kostnader uppgick till 101,3 (125,2) Mkr.

Verkligt värde på Länsförsäkringar Jämtlands placeringstillgångar, inklusive likvida medel, uppgick vid verksamhetsårets slut till 1 541,0 (1 412,7) Mkr enligt följande struktur.

	2010		2009	
	Verkligt värde	Andel %	Verkligt värde	Andel %
Byggnader och mark	141,0	9	144,1	10
Aktier i intressebolag	8,6	1	2,3	0
Aktier och andelar	872,3	56	782,4	55
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	455,4	30	399,9	28
Lån m.m.	15,4	1	48,3	4
Summa placeringstillgångar exkl. likvida medel	1 492,7		1 377,0	
Likvida medel	48,3	3	35,7	3
Summa placeringstillgångar inkl. likvida medel	1 541,0	100	1 412,7	100

RESULTAT

Försäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 12,2 (58,8) Mkr. Resultat för finansrörelsen och förmedlad affär uppgick till 74,2 (100,9) Mkr. Det sammanlagda resultatet blev 86,4 (159,4) Mkr före skatt. Efter skatt uppgick årets resultat till 62,9 (116,8) Mkr.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Länsförsäkringar Jämtland tillämpar, från och med 2010, i sin koncernredovisning fullt ut de av EU antagna internationella redovisningsstandarder IFRS (International Financial Reporting Standards) samt tolkningar av dessa utgivna av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC), såsom de godkännts av EG-kommissionen för tillämpning inom EU.

Vid övergången från tidigare redovisningsprinciper till de delar av IFRS som inte redan tidigare tillämpades har IFRS 1 tillämpats. För en beskrivning av koncernens ändrade redovisningsprinciper hänvisas till not 1 Redovisningsprinciper.

Införandet av det nya regelverket innebär att jämförelsetal för 2009 har omräknats enligt de nya principerna. Effekterna av övergången redovisas i Rapport över effekt av ändrade redovisningsprinciper (not 28). Där beskrivs hur övergången har påverkat koncernens finansiella resultat och ställning.

Moderbolaget upprättar sin redovisning enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag samt RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Detta innebär att moderbolaget i de flesta fall tillämpar motsvarande IFRS som i koncernredovisningen. Den största avvikelsen gäller redovisning av rörelsefastigheter.

Resultatet av årets verksamhet och den ekonomiska ställningen för Länsförsäkringar Jämtland - koncernen och moderbolaget den 31 december 2010 - framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

5-årsöversikt

För 2010, 2009 och 2008 avser uppgifterna koncernen.

Mkr	2010	2009	2008	2007	2006
RESULTAT					
Premieintäkter f.e.r.	370,9	378,7	375,7	358,9	345,3
Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen	25,8	22,0	20,7	16,2	10,8
Övriga tekniska intäkter	0	0	0	5,1	0
Försäkringsersättningar f.e.r.	-304,3	-261,6	-286,9	-290,0	-249,7
Driftkostnader	-80,2	-80,6	-79,7	-76,9	-72,3
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring	12,2	58,5	29,8	13,3	34,0
Återbäring	0	0	0	-30,0	0
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	12,2	58,5	29,8	-16,7	34,0
Återstående kapitalavkastning	75,5	103,2	-160,4	254,1	57,8
Övriga intäkter och kostnader	-1,3	-2,3	1,7	0	1,7
Resultat före dispositioner och skatt	86,4	159,4	-128,9	237,4	93,6
Årets resultat	62,9	116,8	-91,5	238,6	23,1
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringstillgångar verkligt värde	1 492,7	1 377,0	1 202,6	1 007,8	1 106,5
Premieinkomst f.e.r.	364,7	383,2	387,5	369,9	347,8
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	573,1	530,3	518,1	528,0	431,6
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	865,7	804,0	679,5	526,7	288,0
Uppskjuten skatt	182,6	166,0	140,7	86,0	88,7
Obeskattade reserver	0	0	0	339,3	339,3
Övervärde i intressebolag	0	0	0	0	219,2
Summa konsolideringskapital	1 048,3	970,0	820,2	952,0	935,3
Konsolideringsgrad i procent	287	253	212	257	269
Kapitalbas	998,1	924,4	780,7	952,0	930,4
Solvensmarginal	75,0	74,9	81,7	76,6	55,1
Nyckeltal försäkringsrörelsen					
Skadeprocent	82,0	69,1	76,4	80,8	72,3
Driftkostnadsprocent	21,6	21,3	21,2	21,4	20,6
Totalkostnadsprocent	103,6	90,4	97,6	102,2	92,9
Kapitalavkastning i procent					
Direktavkastning	3,3	1,8	3,3	2,5	2,9
Totalavkastning	7,5	9,9	-9,8	3,7	11,5

Verksamhetens risker och riskhantering

Risker utgör en väsentlig del av Länsförsäkringar Jämtlands verksamhetsmiljö och affärsaktiviteter. För att hantera riskerna har Länsförsäkringar Jämtland tydligt definierade strategier och ansvarsområden tillsammans med ett starkt engagemang för riskhanteringsprocessen. Huvudsyftet med riskhanteringen är att säkerställa att riskerna identifieras, att riskvärdering är oberoende och att kapitalbasen är tillräcklig i förhållande till riskerna. Detta är viktigt för att med hög säkerhet garantera utfästelser som gjorts mot kunder.

Försäkringsrisker

Länsförsäkringar Jämtlands riskportfölj bedöms vara väl balanserad. Försäkringsrisken återspeglas i Länsförsäkringar Jämtlands skadeprocent f.e.r. som för senaste 5-årsperiod utgör 76,1 procent. Mottagen återförsäkring innehåller till större delen svensk affär. Premieintäkt f.e.r. i mottagen återförsäkring uppgick till 36,2 Mkr och utgör 9,8 procent av total premieintäkt. Största enskilda risk i mottagen återförsäkring utgör den i affären ingående Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse i kärnförsäkringspoolen uppgår till 550 000 euro.

Den avgivna återförsäkringsaffärens syfte är främst att minska försäkringsrisken. Länsförsäkringar Jämtlands självbehåll per risk och per skada är 8 Mkr med undantag för olycksfallsaffären där självbehållet är 2 Mkr och motorfordons- och trafikaffären med ett självbehåll på 1 Mkr. Utöver detta finns ett stop loss skydd som börjar gälla då den samlade skadekostnaden för egen räkning uppgår till 90 procent av intjänt premie. Ersättningen kan högst utgå med 20 procent av intjänad premie inklusive motorkasko men exklusive olycksfall och trafikansvar. För 2011 är självbehållen förändrade mot 2010. Länsförsäkringar Jämtlands självbehåll per risk och per skada är 11 Mkr medan det för olycksfallsaffären är 2 Mkr, motorfordonsaffären 1 Mkr och trafikaffären 1,6 Mkr.

Marknadsrisker

Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på nuvarande eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. I marknadsrisker ingår aktiekursrisk, valutakursrisk, ränterisk och fastighetsrisk.

Aktiekursrisken är den enskilt största marknadsrisken. Totala aktieexponeringen är 894 (785) Mkr. Aktieplaceringarna sker i huvudsak i LFAB-aktier, aktier i Humlegården Holding I-III AB via dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB samt i aktiefonder. Genom att placera i flera olika geografiska regioner minskar den totala aktiekursrisken.

Exponering mot utländska valutor förekommer i aktiefondplaceringar i utländska aktier, till ett sammanlagt värde vid årets slut på 350 Mkr. Dessa fonder noteras i SEK, men har en inbyggd valutakursrisk i och med att fonderna handlar med utländska

aktier. Valutakursrisken avser företrädesvis US dollar, euro och engelska pund.

Verkligt värde på räntebärande placeringstillgångar utgjorde vid räkenskapsårets utgång 455 Mkr. Ränterisken på statsobligationsfonden utgjorde ca 1,6 Mkr vid en procents förändring av den allmänna räntenivån.

Exponeringen i fastigheter uppgår till totalt 144 (144) Mkr. Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ner till följd av olika omvärldsförändringar. Inverkan på resultat före skatt om direktavkastningskravet ökar med 1 procent är minus 3,0 Mkr och vid en förändring av hyresnivåerna med minus 10 procent i direktägda fastigheter minus 6,4 Mkr.

Utöver försäkringsrisker och marknadsrisker har Länsförsäkringar Jämtland identifierat riskområdena: operativ risk, motparts-risk, likviditetsrisk samt risker i övrig verksamhet.

Ytterligare beskrivning av risker finns i not 2.

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står balanserat resultat, kronor 487 483 860 samt årets vinst, kronor 56 829 531, tillsammans kronor 544 313 391.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att årets disponibla vinstmedel, kronor 544 313 391, balanseras i ny räkning.

Resultaträkning Tkr

		Koncernen	
		2010	2009
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Försäkring			
Premieinkomst	3, 27	419 164	436 627
Premier för avgiven återförsäkring		-54 499	-53 430
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		6 277	-4 543
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring		370 942	378 654
Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen	4	25 783	22 010
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	5	-268 719	-275 945
Återförsäkrares andel		13 509	21 932
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-59 439	-5 939
Återförsäkrares andel		10 337	-1 651
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring		-304 312	-261 603
Driftkostnader	6, 25	-80 218	-80 578
Summa försäkring		12 195	58 483
Kapitalavkastning			
Kapitalavkastning, intäkter	7	48 350	23 337
Kapitalavkastning, kostnader	8	-2 023	- 820
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9	59 185	102 726
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9	-4 255	0
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-25 783	-22 010
Summa kapitalavkastning		75 474	103 233
Förmedlad affär			
Resultat från andelar i intresseföretag		-332	-416
Provisionsintäkter	10	23 551	18 810
Provisionskostnader	10	-24 487	-20 735
Summa förmedlad affär		-1 268	-2 341
Resultat före skatt		86 401	159 375
Bokslutsdispositioner			
Årets skatt		-6 882	-9 550
Uppskjutna skatter	24	-16 658	-32 982
Årets resultat		62 861	116 843
Övrigt totalresultat		-	-
Summa övrigt totalresultat		-	-
Årets totalresultat		62 861	116 843

Resultaträkning Tkr

		Moderbolaget	
		2010	2009
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
		NOT	
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring			
Premieinkomst	3, 27	419 164	436 627
Premier för avgiven återförsäkring		-54 499	-53 430
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		6 277	-4 543
		370 942	378 654
Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen	4	25 783	22 010
Övriga tekniska intäkter		0	0
Försäkringsärsättningar efter avgiven återförsäkring			
Utbetalda försäkringsärsättningar			
Före avgiven återförsäkring	5	-268 719	-275 945
Återförsäkrarens andel		13 509	21 932
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-59 439	-5 939
Återförsäkrarens andel		10 337	-1 651
		-304 312	-261 603
Driftkostnader	6, 25	-79 046	-78 687
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		13 367	60 374
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Kapitalförvaltning			
Kapitalavkastning, intäkter	7	52 351	27 336
Kapitalavkastning, kostnader	8	-2 023	- 820
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9	50 920	99 206
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9	-4 255	0
Kapitalförvaltningens resultat		96 993	125 722
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-25 783	-22 010
Återstående kapitalavkastning		71 210	103 712
Övriga intäkter och kostnader	10	-936	-1 925
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		83 641	162 161
Bokslutsdispositioner			
Avsättning till säkerhetsreserv		2 263	-11 570
Avsättning till periodiseringsfond		-8 722	-12 128
Avskrivningar utöver plan		497	-250
Resultat före skatt		77 679	138 713
Skatt	24	-20 850	-36 494
Årets resultat		56 829	102 219
Rapport över totalresultat för moderbolaget (Tkr)			
Årets resultat		56 829	102 219
Övrigt totalresultat		0	0
Årets totalresultat		56 829	102 219

Resultatanalys Tkr

Moderbolaget

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT

	Totalt 2010	Sjuk och olycksfall	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor- fordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen åter- försäkring
Premieintäkt f.e.r. (not RA 1)	370 942	7 726	83 317	92 333	96 693	54 631	334 700	36 242
Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen	25 783	2 037	3 994	5 317	3 146	3 728	18 222	7 561
Försäkringsersättningar f.e.r. (not RA 2)	-304 312	-14 992	-69 078	-84 925	-84 741	-26 181	-279 917	-24 395
Driftkostnader	-79 046	-6 154	-11 325	-31 219	-14 885	-14 787	-78 370	-676
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	13 367	-11 383	6 908	-18 494	213	17 391	-5 365	18 732
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat 2009	60 374	3 248	3 338	10 954	17 240	12 822	47 602	12 772
Avvecklingsresultat								
Avvecklingsresultat brutto	30 100	3 445	7 304	11 081	-4 426	12 696	30 100	0
Återförsäkrares andel	-8 889	-6 466	-426	-3 683	-1 443	3 129	-8 889	0
Avvecklingsresultat f.e.r.	21 211	-3 021	6 878	7 398	-5 869	15 825	21 211	0
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring								
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-163 665	-4 043	-40 662	-46 228	-40 655	-27 868	-159 457	-4 208
Oreglerade skador	-577 183	-86 184	-51 568	-100 156	-23 202	-169 333	-430 443	-146 740
Summa försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring	-740 848	-90 227	-92 230	-146 384	-63 857	-197 201	-589 900	-150 948
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	167 777	43 944	5 794	31 767	2 198	84 074	167 777	0

Noter till Resultatanalys Tkr

	Totalt 2010	Sjuk och olycksfall	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor- fordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen åter- försäkring
NOT RA1								
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	419 164	8 670	85 763	119 981	95 895	65 831	376 140	43 024
Premier för avgiven återförsäkring	-54 499	-837	-2 109	-27 685	-1 445	-13 173	-45 249	-9 250
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	6 277	-107	-337	37	2 243	1 973	3 809	2 468
Premieintäkt f.e.r.	370 942	7 726	83 317	92 333	96 693	54 631	334 700	36 242
NOT RA 2								
Utbetalda försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring	-268 719	-9 056	-59 356	-76 636	-77 758	-30 611	-253 417	-15 302
Återförsäkrares andel	13 509	2 277	340	7 748	1 963	312	12 640	869
Förändring i avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring	-59 439	735	-9 076	-16 446	-7 101	-10 290	-42 178	-17 399
Återförsäkrares andel	10 337	-8 941	-986	409	-1 845	14 408	3 038	7 299
Försäkringsersättningar f.e.r.	-304 312	-14 992	-69 078	-84 925	-84 741	-26 181	-279 917	-24 395

Rapport över finansiell ställning Tkr

	NOT	2010-12-31	Koncernen 2009-12-31	2009-01-01
TILLGÅNGAR				
Rörelsefastighet	11	88 013	89 185	91 063
Materiella tillgångar	19	7 490	8 583	10 434
Placeringar i intresseföretag	12,26	8 568	6 535	1 889
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	16	167 777	157 440	159 091
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	18	1 764	1 790	1 766
Förvaltningsfastigheter	11	53 000	53 000	53 000
Aktier och andelar	13,18	872 261	745 794	496 713
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	14,18	455 427	399 947	261 789
Övriga lån	15,18	13 686	46 555	46 580
Derivat		-	36 566	918
Fordringar avseende direkt försäkring	17	131 416	131 702	137 003
Fordringar avseende återförsäkring		14 522	22 533	13 320
Övriga fordringar		712	4 201	7 729
Förutbetalda anskaffningskostnader	20	23 349	24 222	21 091
Upplupna ränte- och hyresintäkter		1 275	3 289	9 071
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		6 164	4 493	1 874
Likvida medel		48 263	35 708	288 249
SUMMA TILLGÅNGAR		1 893 687	1 771 543	1 592 482
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Balanserade vinstmedel		802 930	686 078	771 005
Årets resultat		62 861	116 843	-91 516
Eget kapital	21	865 791	802 921	679 489
Försäkringstekniska avsättningar	22,23	740 848	687 686	677 205
Avsättning för uppskjuten skatt	24	182 607	165 958	140 695
Skulder avseende direkt försäkring	18	8 467	13 586	5 512
Skulder avseende återförsäkring	18	8 517	8 797	8 284
Övriga skulder	18	41 913	47 579	33 437
Skulder intresseföretag	18	887	2 175	-
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		44 657	42 841	47 860
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 893 687	1 771 543	1 592 482

Balansräkning Tkr

NOT

Moderbolaget
2010-12-31 2009-12-31

TILLGÅNGAR

Placeringstillgångar

Byggnader och mark	11	144 063	144 063
Placeringar i koncern- och intresseföretag	12,26	113 576	107 209
Andra finansiella placeringstillgångar			
– Aktier och andelar	13,18	759 893	641 691
– Obligationer och andra räntebärande värdepapper	14,18	455 427	399 947
– Övriga lån	15,18	13 686	46 555
– Derivat	18	-	36 566
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	18	1 764	1 790
		1 488 409	1 377 821

Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar

Oreglerade skador	16	167 777	157 440

Fordringar

Fordringar avseende direkt försäkring	17	131 416	131 702
Fordringar avseende återförsäkring		14 522	22 533
Övriga fordringar		703	4 193
		146 641	158 428

Andra tillgångar

Materiella tillgångar	19	7 490	8 583
Kassa och bank		47 879	35 332
		55 369	43 915

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Upplupna ränte- och hyresintäkter		10 325	8 336
Förutbetalda anskaffningskostnader	20	23 349	24 222
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		6 164	4 493
		39 838	37 051

SUMMA TILLGÅNGAR		1 898 034	1 774 655

Balansräkning Tkr

NOT

Moderbolaget
2010-12-31 2009-12-31

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital	21		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Reservfond		8 850	8 850
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		487 484	388 214
Årets resultat		56 829	102 219
		553 163	499 283
Obeskattade reserver			
Uljämningsfond		22 259	22 260
Säkerhetsreserv		370 513	372 776
Periodiseringsfond		24 245	15 522
Avskrivningar utöver plan		0	497
		417 017	411 055
Försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	22	163 665	169 942
Oreglerade skador	23	577 183	517 744
		740 848	687 686
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Avsättning för uppskjuten skatt	24	69 694	56 778
Skulder	18		
Skulder avseende direkt försäkring		8 467	13 586
Skulder avseende återförsäkring		8 517	8 797
Övriga skulder		41 910	47 576
Skulder koncernföretag		12 884	4 888
Skulder intresseföretag		887	2 175
		72 665	77 022
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		44 647	42 831
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 898 034	1 774 655

Moderbolaget
2010-12-31 2009-12-31

POSTER INOM LINJEN

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser, varje slag för sig

För försäkringstekniska avsättningar registerförda tillgångar	573 071	530 247
Pantsatt kapitalförsäkring	0	2 889
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga
Åtaganden	Inga	Inga

Rapport över förändring i eget kapital Tkr

Koncernen

	Balanserade vinstmedel	Periodens resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital enligt fastställt balansräkning 2008-12-31	771 005	-91 516	679 489
Justering på grund av ändrade redovisningsprinciper	0	0	0
Justerat eget kapital 2009-01-01	771 005	-91 516	679 489
Omföring av föregående års resultat	-91 516	91 516	0
Effekt av ändrad skattesats obeskattade reserver	6 589		6 589
<i>Årets totalresultat</i>			
Årets resultat		116 843	116 843
Årets övriga totalresultat		-	-
Summa årets totalresultat		116 843	116 843
Utgående eget kapital 2009-12-31	686 078	116 843	802 921
Ingående eget kapital 2010-01-01	686 078	116 843	802 921
Omföring av föregående års totalresultat	116 843	-116 843	0
Justering tidigare års resultat	9		
<i>Årets totalresultat</i>			
Årets resultat		62 861	62 861
Årets övriga totalresultat		-	-
Summa årets totalresultat		62 861	62 861
Utgående eget kapital 2010-12-31	802 930	62 861	865 791

Se not 21 för uppdelning bundet och fritt eget kapital.

Moderbolaget

	Bundet kapital Reservfond	Fritt eget kapital		Totalt
		Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2009-01-01	8 850	517 084	-125 913	400 021
Disposition av 2008 års resultat		-125 913	125 913	
Koncernbidrag		-4 012		-4 012
Skatt på koncernbidrag		1 055		1 055
Årets resultat			102 219	102 219
Utgående eget kapital 2009-12-31	8 850	388 214	102 219	499 283
Ingående eget kapital 2010-01-01	8 850	388 214	102 219	499 283
Disposition av 2009 års resultat		102 219	102 219	
Koncernbidrag		-4 001		-4 001
Skatt på koncernbidrag		1 052		1 052
Årets resultat			56 829	56 829
Utgående eget kapital 2010-12-31	8 850	487 484	56 829	553 163

Kassaflödesanalys (indirekt metod) Tkr

		Koncernen		Moderbolaget	
	NOT	2010	2009	2010	2009
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt		86 401	160 411	83 641	162 161
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	KA 1	-1 220	-91 615	1 538	-93 353
Betald skatt		-9 509	-10 679	-9 509	-10 679
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av tillgångar och skulder					
		75 672	58 117	75 670	58 129
Nettoinvestering i finansiella placeringstillgångar		-60 216	-75 822	-60 216	-75 822
Förändring av rörelsefordringar		11 786	-384	11 787	-312
Förändring av rörelseskulder		-11 944	24 904	-3 948	28 824
Kassaflöde från den löpande verksamheten					
		15 298	6 815	23 293	10 819
Investeringsverksamheten					
Nettoinvestering i materiella tillgångar		-2 743	-1 381	-2 743	-1 381
Kassaflöde från investeringsverksamheten					
		-2 743	-1 381	-2 743	1 381
Finansiseringsverksamheten					
Övriga förändringar lån		0	25	0	25
Koncernbidrag				-4 012	-4 012
Aktieägartillskott				-4 001	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten					
		0	25	-8 003	-3 987
Årets kassaflöde					
		12 555	5 459	12 547	5 451
Likvida medel vid periodens början		35 708	30 249	35 332	29 881
Likvida medel vid periodens slut		48 263	35 708	47 879	35 332

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010	2009	2010	2009
NOT KA 1				
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet				
Avskrivningar	5 163	3 200	3 991	3 200
Nedskrivningar	1 072		1 072	
Orealiserade värdeförändringar	-54 930	-102 726	-46 665	-99 206
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	42 824	12 134	42 824	12 134
Netto övriga upplupna kostnader och intäkter	4 377	-4 987	374	-8 987
Övriga justeringar	-58	-494	-58	-494
Resultatandel från intresseföretag	332	1 258		
Summa	-1 220	-91 615	1 538	-93 353

Noter till de finansiella rapporterna

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Denna års- och koncernredovisning omfattar kalenderåret 2010 och avges per 31 december 2010. Den avser Länsförsäkringar Jämtland, ömsesidigt skadeförsäkringsbolag med säte i Östersund. Adressen till huvudkontoret är Prästgatan 18, Östersund och organisationsnummer 593200-1828. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 16 mars 2011. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställelse på stämman den 9 april 2011. Koncernens huvudsakliga verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen.

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet Moderbolagets redovisningsprinciper.

Om inte annat anges, avser uppgifterna i notförteckningen både koncernen och moderbolaget. Samtliga beloppsuppgifter anges i Tkr, om inte annat anges. Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till närmaste tusental.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningar av dessa utgivna av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC), sådana de antagits av EU. Därutöver tillämpas lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (1995:1560), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:26 samt ändringsföreskrift 2009:12 i tillämpliga delar. Koncernen följer Rådet för finansiell rapporterings rekommendationer RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Moderbolaget tillämpar FFFS 2008:26 och ändringsföreskrift 2009:12 ÅRFL samt RFR 2. I övrigt följer moderbolaget samma principer som för koncernen utom det som framgår i "Moderbolagets redovisningsprinciper". De avvikelser som förekommer mellan moderbolaget och koncernens principer föranleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av årsredovisningslagen och tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskäl.

Effekterna av övergången från lagbegränsad IFRS till Full IFRS i koncernen framgår av not 28. I samband med övergången till Full IFRS har även gjorts en del förändringar i uppställningsprinciperna.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Upprättande av redovisning i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av intäkter, kostnader, tillgångar, skulder och eventalförpliktelser. Dessa uppskattningar och bedömningar, som görs av ledningen, är baserade på histo-

riska erfarenheter och grundar sig på den bästa information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om den endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisning och värdering av försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2, där upplysningar om risker i verksamheten lämnas

Ändrade redovisningsprinciper

Från och med 1 januari 2010 upprättar Länsförsäkringar Jämtland sin koncernredovisning i enlighet med de av EU godkända International Financial Reporting Standards (IFRS). Denna årsredovisning är den första finansiella rapport som Länsförsäkringar Jämtland upprättar enligt full IFRS. Tidigare har Länsförsäkringar Jämtlands koncernredovisning upprättats i enlighet med så kallad lagbegränsad IFRS, vilket innebär att internationella redovisningsstandarder tillämpas i den utsträckning det är möjligt enligt svensk lagstiftning på redovisningsområdet.

Övergångsdatum till IFRS har fastställts till den 1 januari 2009. Övergången till IFRS redovisas i enlighet med IFRS 1 "Första gången IFRS tillämpas". Huvudregeln i IFRS 1 kräver att ett bolag tillämpar samtliga IFRS standards retroaktivt vid fastställandet av öppningsbalansen enligt IFRS.

Vissa undantag från den retroaktiva tillämpningen är dock tillåtna. Länsförsäkringar Jämtland har valt att tillämpa följande:

- Reglerna i IFRS 3 "Rörelseförvärv" tillämpas framåtriktat på förvärv och samgåenden som genomförts från och med övergångsdatum 1 januari 2009.

I not 28 presenteras och kvantifieras de av ledningen bedömt väsentliga effekterna vid övergången till full IFRS. Uppgifterna framåt har upprättats enligt IFRS standards som förväntas gälla den 31 december 2010.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft.

Vid upprättandet av redovisningen per 31 december 2010 finns det standarder och tolkningar som publicerats men ännu inte trätt i kraft. Företagsledningen bedömer att övriga nya och ändrade standarder och tolkningar inte kommer att få någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter den period då de tillämpas för första gången.

Transaktioner i utländsk valuta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer bolagen bedriver sin verksamhet. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Övriga redovisningsprinciper

Försäkringsavtal redovisas enligt principerna i IFRS 4. Se vidare under avsnittet om Redovisning av försäkringsavtal. Finansiella instrument redovisas enligt principerna i IAS 39. Det innebär att samtliga finansiella instrument klassificerats i enlighet med kategorierna av finansiella instrument i IAS 39. Hur denna klassificering gjorts framgår av avsnittet Klassificering av finansiella instrument nedan. IAS 39 innebär även att transaktionskostnader inte medräknas i anskaffningsvärdet för finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde över resultaträkningen. Noterade instrument värderas till aktuell köpkurs utan avdrag för transaktionskostnader.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen samt förmedlad liv- och bankaffär. Kapitalavkastningen inkluderar realiserade värdeförändringar. Realiserade värdeförändringar med avdrag för uppskjuten skatt redovisas inom Eget fritt kapital under rubriken Balanserade vinstmedel.

Försäkringsrörelsen har tillförts en ränta på summan av halva premieintäkten och genomsnittet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador, allt för egen räkning. Metoden för framtagande av kalkylräntan är oförändrad mot 2009. I denna metod används den genomsnittliga räntan på 60-dagars statsskuldväxlar. För 2010 är denna räntesats 4,84 (4,18) procent och gäller för alla försäkringsgrenar utom trafik. För försäkringsgrenen trafik är räntesatsen fastställd som den genomsnittliga räntan för en 7-årig statsobligation under de senaste fem åren, inkluderande uppskattning 2010. För 2010 uppgår denna beräknade räntesats i trafik till 3,25 (3,50) procent. Den till försäkringsrörelsen överförda räntan uppgår dock högst till den i resultaträkningen redovisade totala

kapitalavkastningen i kronor för aktuellt år och lägst till ett belopp som motsvarar årsgenomsnittet för aktuellt år för 60-dagars statsskuldväxlar omräknat till effektiv ränta.

KONSOLIDERINGSPRINCIPER

Dotterbolag

Dotterbolag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterbolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterbolag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterbolagets tillgångar och övertar dess skulder och eventalförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till förvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och eventalförpliktelser. Anskaffningsvärdet för dotterbolagsaktierna respektive rörelsen utgörs av summan av de verkliga värdena per förvärvsdagen för erlagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder och för emitterade egetkapitalinstrument som lämnats som vederlag i utbyte mot de förvärvade nettotillgångarna. Förvärvsrelaterade kostnader vid rörelseförvärv redovisas enligt IFRS 3 som kostnader i resultaträkningen i de perioder då de uppkommer och tjänsterna erhålls. Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden överstiger nettovärdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventalförpliktelser, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ redovisas denna direkt i resultaträkningen.

Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag i vilka koncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande, över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens nettoresultat efter skatt och minoritet justerat för eventuella

avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och ägarföretagets andel av det verkliga värdet netto av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventualförpliktelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget.

Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, samt koncernbidrag elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

INTÄKTER

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal

Dessa intäkter behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av liv-, bank- och fondtjänster

Länsförsäkringar Jämtland erbjuder/förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter och kostnader. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, dvs. när tjänsten utförts.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument, även de som värderats till verkligt värde, redovisas faktiska ränteintäkter.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar och skulder tas upp i balansräkningen när Länsförsäkringar Jämtland blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de

faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger. Detta gäller även då faktura ännu inte mottagits. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av finansiell tillgång. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av finansiell skulder.

Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena netto. I dessa fall presenteras posterna netto. För alla räntebärande finansiella instrument, även de som värderas till verkligt värde, redovisas faktiska ränteintäkter och räntekostnader. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar och skulder redovisas, separat från tillgången eller skulden som räntan belöper på.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader, t.ex. courtage för dessa instrument, kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader. Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats enligt nedan. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 18.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen

Länsförsäkringar Jämtland förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier, obligationer, derivat och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat, förutom i de fåtal fall när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom t.ex. LFAB ingår i denna utvärdering.

Det är därför Länsförsäkringar Jämtlands bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer Länsförsäkringar Jämtland alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar såsom finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen förutom (i) när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt och (ii) när redovisningslagstiftningen inte medger detta vid redovisning i juridisk person. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier i andra företag än koncern och intresseföretag samt obligationer.

Alla derivat som inte ingår i säkringsredovisning klassificeras som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet (i enlighet med IAS 39). Finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen. Länsförsäkringar Jämtland har 2010 inga derivat i redovisningen.

Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag värderas i moderbolagets balansräkning till anskaffningsvärdet. Eventuellt nedskrivningsbehov prövas regelbundet.

Finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål

Finansiella tillgångar som kan säljas redovisas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade direkt i eget kapital. Länsförsäkringar Jämtland har 2010 inga tillgångar som klassificerats såsom finansiella tillgångar som kan säljas. Eget kapitalinstrument som klassificeras som tillgångar som kan säljas skrivs ned vid en väsentlig (mer än 20 procent) eller utdragen (minst 9 månader) nedgång i det verkliga värdet under instrumentets anskaffningsvärde. Om nedskrivningsbehov föreligger för en tillgång i kategorin tillgångar som kan säljas, omförs tidigare eventuell ackumulerad värdeminskning redovisad direkt mot eget kapital till resultaträkningen. Nedskrivningar av eget kapitalinstrument som redovisats i resultaträkningen återförs inte senare via resultaträkningen.

Lån och fordringar

Lån och fordringar värderas till anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderas om det finns objektiva indikationer att lån eller fordringar är i behov av nedskrivningar.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen

Denna kategori instrument utgörs av derivat med negativa marknadsvärden och som inte används för säkringsredovisning. Alla derivat med negativa marknadsvärden som inte ingår i säkringsredovisning klassificeras (i enlighet med IAS 39) som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet. Finansiella skulder som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen. Länsförsäkringar Jämtland har 2010 inga derivat i redovisningen.

Andra finansiella skulder

Andra finansiella skulder utgörs i balansräkning av skulder till kreditinstitut och övriga skulder. Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades när skulden togs upp.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstid-

punkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan avdrag för framtida transaktionskostnader. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper samt Derivat. Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker, t.ex. nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument och diskonterade kassaflöden. Onoterade tillgångar utgörs i balansräkning av onoterade aktieinnehav.

Länsförsäkringar Jämtlands innehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta lägre värde. Verkligt värde på derivat som inte är noterade på en aktiv marknad fastställs genom en användning av värderingsmodeller som är etablerade på marknaden. Värdena tillhandahålls i allmänhet av motparten till derivatet, som är högt ratade svenska finansiella institut. Länsförsäkringar Jämtland har 2010 inga derivat i redovisningen.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument, som värderas till verkligt värde över resultaträkningen, redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke-tekniska redovisningen som kapitalavkastning intäkter eller kapitalavkastning kostnader beroende på om värdeförändringen är positiv eller negativ.

ÖVRIGA TILLGÅNGAR

Rörelsefastigheter

Länsförsäkringar Jämtland redovisar rörelsefastigheter till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt utgifter direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Rörelsefastigheter redovisas i balansräkning för koncernen och avskrivningar redovisas i resultaträkningen under posten Driftkostnader.

Rörelsefastigheterna skrivs av enligt reglerna för kompo-

nentavskrivning. Detta innebär att fastigheternas anskaffningsvärde delas upp i ett antal komponenter som skrivs av under olika förväntade nyttjandeperioder. Rörelsefastigheternas uppdelning i komponenter har huvudindelningen byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består emellertid av flera komponenter vars nyttjandeperiod varierar. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 10-100 år för dessa komponenter.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats som ligger till grund för avskrivningen på byggnader

- Stomme	100 år
- Yttertak, fasad, fönster	50 år
- Stomkompletteringar, innerväggar	40 år
- Installationer, värme, el, VVS, ventilation	40 år
- Inre ytskikt, maskinell utrustning	20 år

Tillämpad avskrivningsmetod och bedömd nyttjandeperiod omprövas vid varje års slut.

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet.

Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbyte. Reparationer kostnadsförs löpande.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Det verkliga värdet baseras helt och hållet på värderingar av utomstående oberoende värderingsmän med erkända kvalifikationer och med adekvata kunskaper i värdering av fastigheter av den typ och med de lägen som är aktuella. Värdering sker normalt årligen. Om det under löpande år föreligger indikationer på väsentliga värdeförändringar på fastigheterna sker en omvärdering av de aktuella fastigheterna i samband med kvartalsrapporteringen till Finansinspektionen.

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på förvaltningsfastigheterna har fast-

ställts med en kombinerad tillämpning av ortsprismetod, utifrån redovisade jämförelseköp. Såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Tillkommande utgifter för förvaltningsfastigheter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med utgiften kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Kostnader som avser utbyten av hela eller delar av identifierade komponenter av fastigheten aktiveras liksom utgifter för helt nya komponenter. Reparationer av förvaltningsfastigheter kostnadsförs i samband med att kostnaden uppkommer.

Immateriella tillgångar

Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga. Avskrivning redovisas i resultaträkningen linjärt över den beräknade nyttjandeperioden. Den beräknade nyttjandeperioden för redovisade immateriella tillgångar är 5 år.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Länsförsäkringar Jämtland till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsult- och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod som är fem år. Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar

Materiella och immateriella tillgångar (med undantag för tillgångar för försäljning och avyttringsgrupper samt förvaltningsfastigheter) provas för nedskrivning enligt IAS 36. En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets (grupp av enheters) redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde (med avdrag för

försäljningskostnader) och tillgångens nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden (en kassagenererande enhet).

För goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod eller som ännu ej är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet årligen. För andra tillgångar görs en beräkning om det finns en indikation på att nedskrivningsbehov föreligger. En nedskrivning belastar resultaträkningen. Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet (grupp av enheter) fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten (gruppen av enheter).

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts. Under räkenskapsåret har ingen nedskrivning av materiella tillgångar skett.

REDOVISNING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Jämtland tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Länsförsäkringar Jämtlands försäkringskontrakt har bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4. Detta innebär inte någon förändring jämfört med tidigare redovisning.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till premiereserv i balansräkningen. Beräkning av avsätt-

ning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid samt att korrigering görs utifrån ett antagande om viss annulation i terminspremierna.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffande skador vare sig de är anmälda eller ej. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar, skaderegleringskostnader och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reducering av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporis-beräkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker, nivåttillägg. Denna bedömning innefattar bl.a. uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåttillägg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats, så kallad IBNR – avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av redovisat resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadernas utveckling över tiden.

Förlustprovning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna provas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats med diskontering. Om provningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovisade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader inte är adekvat redovisas förändringen i resultaträkningen. Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iakttas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonalen. Anskaffningskostnader avskrivs på 12 månader.

ANDRA REDOVISNINGSPRINCIPER AV BETYDELSE

Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är

förknippade med förpliktelsen.

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas direkt mot eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Pensioner

Företagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för företagets anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Företaget har dock gjort bedömningen att UFR 6 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämplig även för företagets pensionsplan. Företaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför i enlighet med UFR 6 dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Av detta avsnitt framgår på vilka punkter moderbolagets redovisningsprinciper avviker från koncernens. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter. Moderbolaget upprättar årsredovisning enligt lagbegränsad IFRS.

Byggnader och mark

Förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. Samtliga fastigheter redovisas under byggnader och mark i moderbolagets balansräkning.

Dotterföretag och intresseföretag

Andelar i dotter- och intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Utdelningar som överstiger dessa intjänade vinstmedel betraktas som en återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värde. Nedskrivningsbehov testas löpande.

Skatter och obeskattade reserver

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer

Företaget redovisar koncernbidrag och aktieägartillskott i enlighet med uttalandet från Rådet för finansiell rapportering (UFR 2). Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras. Koncernbidrag redovisas enligt ekonomisk innebörd. Det innebär att koncernbidrag som lämnats och erhållits i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt.

Koncernbidrag som är att jämställa med en utdelning redovisas som en utdelning. Det innebär att erhållit koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas över resultaträkningen. Lämnat koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel.

Koncernbidrag som är att jämställa med aktieägartillskott redovisas, med beaktande av aktuell skatteeffekt, hos mottagaren direkt mot balanserade vinstmedel. Givaren redovisar koncernbidraget och dess aktuella skatteeffekt som investering i andelar i koncernföretag, i den mån nedskrivning ej erfordras.

NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Inledning

Länsförsäkringar Jämtlands resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten. Denna not omfattar en beskrivning av bolagets riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker.

Mål, principer och metoder för riskhantering

Syftet med Länsförsäkringar Jämtlands riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra samtliga risker som bolaget är exponerat för och som kan ha en väsentlig påverkan på bolagets resultat och ställning, både försäkringsrisker och finansiella risker. Ett viktigt syfte är också att tillse att det finns en betryggande solvens i förhållande till riskerna.

Länsförsäkringar Jämtlands sätt att hantera risktagandet bygger på tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer. Bland annat finns dokument som styr riskbedömning och riskurval vid införsäkringstillfället. Vidare finns en riskberäkningsmodell där risker inom olika områden kvantifieras.

Ansvaret för Länsförsäkringar Jämtlands riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om de övergripande styrdokument: affärsplan och Instruktion för hantering av försäkringsmässig- och finansiell risk. Styrelsen får löpande rapportering om hur riskerna utvecklas. Styrelsen har inrättat tre utskott: bankstyrelse, finansutskott och ersättningsutskott. Styrelsen har dessutom en oberoende granskningsfunktion till sitt förfogande.

I bankstyrelsen ingår två styrelseledamöter och vd. Bankstyrelsen fattar självständigt beslut om de krediter som enligt instruktionen ingår i dess ansvarsområde. I finansutskottet ingår två styrelseledamöter och vd. Controller är adjungerad till finansutskottet. Finansutskottet har bland annat till uppgift att löpande följa utvecklingen av tillgångarna och ta fram förslag till eventuella förändringar av riktlinjerna för kapitalförvaltningen och det regelverk som styr bolagets kapitalförvaltning. I ersättningsutskottet ingår styrelsens ordförande samt ytterligare en bolagsstämmovald ledamot. Ersättningsutskottet är beredande organ till styrelsen och ska därvid utarbeta förslag till styrelsens beslut om ersättning och övriga villkor för verkställande direktören. Den oberoende granskningsfunktionen skall medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen.

I den operativa riskorganisationen finns förutom vd, en riskkontrollfunktion, en compliancefunktion och en riskbedömningskommitté. Riskkontrollfunktionen ansvarar för att identifiera och beskriva olika riskområden. I detta ansvar ligger även att tillsammans med företagsledningen och bolagets compliancefunktion, ta fram styrdokument som beskriver hur de olika riskerna skall hanteras. Riskkontrollfunktionen har även till uppgift att rapportera om den löpande riskhanteringen till styrelsen.

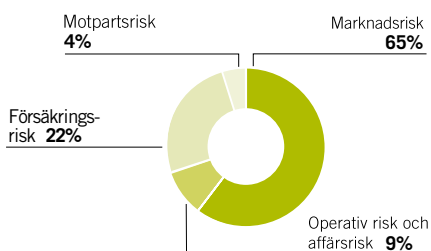
Compliancefunktionen är ett stöd för att bolaget skall arbeta enligt gällande regler och har bl.a. till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlevanden. Compliancefunktionen rapporterar regelbundet till styrelse och vd, samt lämnar årligen en samlad bedömning av hur väl verksamheten uppfyller gällande regler och normer.

Riskbedömningskommittén har till uppgift att skapa riktlinjer och beslutsordning som leder till att bolaget får ett ur risksynpunkt bra försäkringsbestånd.

Länsförsäkringar Jämtland har dessutom en säkerhetsfunktion som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor och ett väl fungerande miljöledningssystem, vars syften är att hantera och begränsa risktagande inom dessa områden.

I diagrammet nedan visas fördelningen av risk i Länsförsäkringar Jämtland per 2010-12-31.

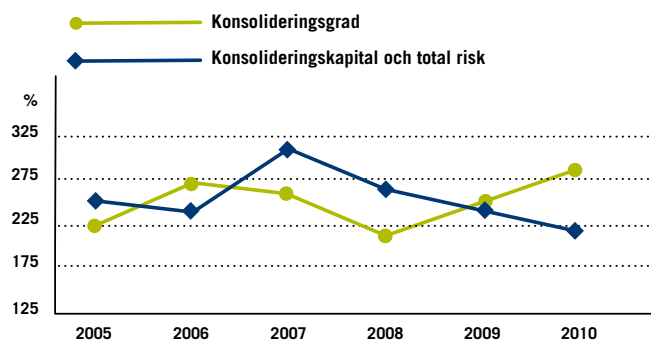
Länsförsäkringar Jämtland riskprofil 2010-12-31

Rapportering av risk

Länsförsäkringar Jämtland har en intern beräkningsmodell för att mäta totalrisk. Modellen är ett led i anpassningen till de så kallade riskbaserade solvensregler som förväntas införas 1 januari 2013. I beräkningen ingår att mäta risk för följande risktyper: skadeförsäkringsrisk, marknadsrisk, operativ risk, affärsrisk och motpartsrisk, risken att en motpart inte kan fullgöra sina förpliktelser. Konsolideringskapitalet ställs i relation till det totala riskbeloppet. Länsförsäkringar Jämtlands styrelse får fyra gånger per år en riskrapport där det framgår hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan konsolideringskapital och totalrisk utvecklas.

Kapital/risk-relation och konsolideringsgrad

Bilden visar relationen mellan konsolideringskapital och total risk samt konsolideringsgraden de senaste sex åren.

Länsförsäkringar Jämtland styrs av en mängd legala krav. Finansinspektionen är tillsynsmyndighet för de finansiella bolagen.

Varje kvartal rapporteras till Finansinspektionen uppgifter om bland annat kapitalbas och solvensmarginal. Från och med 2007 inrapporteras även uppgifter enligt det så kallade trafikljussystemet. Trafikljussystemet är ett stresstest som görs för att kontrollera att bolaget klarar av sina åtaganden även i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Länsförsäkringar Jämtland uppfyller med god marginal minimikraven.

Risker i skadeförsäkringsrörelsen

Skadeförsäkringsrisker består av teckningsrisk, reservrisk och katastrofrisk. Innebörden av dessa begrepp och generella metoder för att hantera dessa typer av risker beskrivs nedan.

Teckningsrisk

Teckningsrisk avser risken för förluster i nyttillkommande affär, beroende på antingen större skadebetalningar än beräknat eller på att premieintäkterna blir lägre än beräknat. Som grund för beräkningen används premieintäkt för egen räkning.

Reservrisk

Reservrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador.

Bolagets totala åtagande för pågående försäkringar och oreglerade skador (brutto) uppgår till 558 Mkr. Uppskattningen av de försäkringstekniska avsättningarna innefattar viss osäkerhet, eftersom avsättningarna motsvarar en bedömning av framtida skadeersättningar. Bedömningarna grundar sig på information om historiska skador som är kända på balansdagen. Därutöver beaktas förändringar i skadekostnadsutvecklingen, förändringar i lagstiftning och andra ekonomiska förhållanden. Vid reservsättning används vedertagna aktuariella metoder, främst Chain Ladder, i kombination med prognoser över antal skador och medelskadekostnader.

Osäkerheten är störst i skadeporföljer med lång avvecklingstid. Främst gäller det skador där stora utbetalningar kan komma många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom Trafik- och Olycksfallförsäkring.

När det gäller trafikskador finns även en osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader. Även en förändring av skadeinflationsantagandet kan få stor påverkan på skadekostnaden och avsättningen för oreglerade skador.

Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, dvs. en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador.

Länsförsäkringar Jämtland redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring. Detta innebär att bolaget även har en ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättning-

arna. Tyngdpunkten i framtida betalningsflöden uppfyller kraven för Finansinspektionens föreskrifter. Den totala avsättningen för oreglerade skador i trafikaffären (inklusive mottagen återförsäkring) uppgår före diskontering till 303,1 Mkr brutto, motsvarande belopp efter diskontering är 231,4 Mkr. Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska skulder utgörs av den del av oreglerade skador som täcks av återförsäkraren baserat på återförsäkringskontrakt. Även återförsäkrarens andel av avsättningen för oreglerade skador i trafikförsäkringsaffär redovisas till diskonterade värden. Återförsäkrarens andel av avsättning för oreglerade skador uppgår före diskontering till 124,0 Mkr, motsvarande belopp efter diskontering är 84,1 Mkr. I trafikaffären uppgår den totala diskonteringseffekten netto till -31,8 Mkr.

Länsförsäkringsgruppen har ett försäkringstekniskt råd som bland annat har till uppgift att rekommendera vilken diskonteringsränta som bör användas för diskontering av skadereserverna i trafikaffären. Länsförsäkringar Jämtland har valt att följa denna rekommendation och den rekommenderade räntesatsen uppgår för närvarande till 2,75 procent. Räntesatsen beräknas som medelvärde av faktisk ränta jämte förväntad ränta på en 4-årig statsobligation per den 31 december 2007, 2008, 2009 och 2010. Från denna beräknade räntesats avräknas ett allmänt osäkerhetsavdrag om 15 procent

Katastrofrisk

Länsförsäkringar Jämtlands verksamhetsområde är Jämtlands län, vilket innebär att de risker som tecknats är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en stormskada eller andra naturkatastrofer. Genom det i nästa avsnitt beskrivna interna riskutbytet är Länsförsäkringar Jämtland både skyddat mot och exponerat för katastrof-skador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Åtagandet är den enskilt största risken och utgör ett belopp som motsvarar 15 procent av det egna kapitalet vid årets ingång. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Länsförsäkringar Jämtland tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfall, egendom, ansvar, motorfordon, trafik samt mottagen livåterförsäkring. För att reducera försäkringsrisken finns olika metoder. Riskminskning med avseende på osäkerheten i enskilda försäkringsavtal åstadkommes dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs justeringar.

Länsförsäkringar Jämtland upprättar även detaljerade interna riktlinjer, riskurvalsregler, för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna revideras minst en gång per år och fastställs av vd. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden. I riktlinjerna fastställs inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där Länsförsäkringar Jämtland är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. En särskild riskbedömningskommitté utvärderar löpande olika risker och föreslår vid behov lämpliga åtgärder.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de 23 övriga bolagen i Länsförsäkringsgruppen. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen fastställda självbehåll. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa kostnaderna för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden, för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsbolagen och Länsförsäkringar AB. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser. Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år.

Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 7 miljarder totalt för de 24 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans. För katastrof-skador som överstiger 7 miljarder kronor har det under verksamhetsåret även funnits ett internt återförsäkringsskydd inom länsförsäkringsgruppen. Risken att av misstag teckna en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av gällande återförsäkringsprogram, är en processrisk, och är ett exempel på risk som definitionsmässigt hör hemma under rubriken "Operativa risker".

Tecknings- och reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av total avsättning för oreglerade skador. När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Utvecklingen av avsättningen för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, d.v.s. en uppfölj-

ning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skadehandläggare går igenom sina oregrerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan. Detta görs kvartalsvis.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar

i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter.

Känslighetsanalys, teckningsrisken

		Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
1 % förändring i totalkostnadsprocent	+/-	3 475	2 561
1 % förändring i premienivån	+/-	3 709	2 733
1 % förändring i skadefrekvens	+/-	3 043	2 243
10 % förändring i premier för avg. år	+/-	5 450	4 017

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår ett mått på förmågan att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellen nedan visar kostnadsutvecklingen för skadeåren 2002 – 2010 före återförsäkring.

Av den övre delen av tabellen framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår, exklusive mottagen återförsäkring och skaderegleringskostnader, utvecklas årsvis. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen. Tabellen nedan visar på en god samstämmighet mellan uppskattad skadekostnad respektive år och nuvarande skattning av skadekostnaden.

Skadekostnad före återförsäkring

Skadeår	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Totalt
Uppskattad skadekostnad:										
- i slutet av skadeåret	123 777	130 947	177 858	222 807	225 657	291 065	276 167	217 790	301 605	
- ett år senare	117 844	129 653	175 053	229 516	209 741	310 639	285 254	223 748		
- två år senare	117 388	131 472	177 323	229 288	210 396	305 284	279 820			
- tre år senare	120 355	131 519	179 554	226 856	214 218	299 118				
- fyra år senare	121 719	134 760	180 527	230 223	207 307					
- fem år senare	124 301	121 972	180 111	220 437						
- sex år senare	115 350	123 496	167 392							
- sju år senare	114 829	123 817								
- åtta år senare	112 418									
- nuvarande skattning	112 418	123 817	167 392	220 437	207 307	299 118	279 820	223 748	301 605	1 935 662
Totalt utbetalt	105 096	117 982	145 940	191 355	174 970	256 254	228 730	172 578	127 470	1 520 375
Kvarstående skadekostnad	7 322	5 835	21 452	29 082	32 337	42 864	51 090	51 170	182 240	423 392
Diskonteringseffekt			-3 848	-4 524	-5 603	-6 928	-6 764	-5 955	-8 105	-41 727
Avsättning upptagen i BR	7 322	5 835	17 604	24 558	26 734	35 936	44 326	45 215	174 135	381 665
Avsättn. 2001 och tidigare										29 879
S:a avsättning i balansräkning	7 322	5 835	17 604	24 558	26 734	35 936	44 326	45 215	174 135	411 544

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser, fastighetspriser och råvarupriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på nuvarande eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Länsförsäkringar Jämtland har en placeringspolicy som reglerar hur tillgångarna skall placeras och till vilken risk detta får göras. Policyn revideras en gång per år av styrelsen. Länsförsäkringar Jämtlands placeringssammansättning framgår i förvaltningsberättelsen. Målet för kapitalförvaltningen är att långsiktigt generera så hög avkastning som möjligt med hänsyn tagen till risk och likviditet.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är den enskilt största marknadsrisken. Aktieexponeringen i koncernen är totalt 894 (785) Mkr. Aktieplaceringarna sker i huvudsak i LFAB-aktier, aktier i Humlegården Holding I-III AB via dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB samt i aktiefonder. Genom att placera i flera olika geografiska regioner, samt på flera olika förvaltare minskar den totala aktiekursrisken.

Känslighetsanalys aktiekursrisk

Inverkan på resultat före skatt vid 10 procent upp- eller nedgång i aktiekurser är 89 Mkr.

Valutarisk

Exponering mot utländska valutor förekommer i aktiefondplaceringar i utländska aktier, till ett sammanlagt värde vid årets slut på 350 Mkr. Dessa fonder noteras i SEK, men har en inbyggd valutakursrisk i och med att fonderna handlar med utländska aktier. Valutakursrisken avser företrädesvis US dollar, euro och engelska pund.

På skuldsidan är valutarisken mycket begränsad och är endast hänförlig till ett enskilt återförsäkringskontrakt i euro.

Ränterisk

Placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 455 (400) Mkr och består i huvudsak av svensk statsobligationsfond, säkerställd obligation samt aktieindexobligationer. Ränterisken på statsobligationsfonden utgjorde ca 1,6 Mkr vid en procents upp- eller nedgång av den allmänna räntenivån.

Fastighetsrisk

Exponeringen i fastigheter uppgår till totalt 144 (144) Mkr. Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. För Länsförsäkringar Jämtlands del är fastighetsrisken begränsad i och med att fastigheter endast utgör en mindre del av placeringstillgångarna samt att stor del används i den egna rörelsen.

Känslighetsanalys fastighetsrisk

Inverkan på resultat före skatt om direktavkastningskravet ökar med 1 procent är minus 3,0 Mkr och vid en förändring av hyresnivåerna med minus 10 procent i direktägda fastigheter minus 6,4 Mkr.

Operativa risker

En viktig del av riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten skall bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för riskanalyserna, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Länsförsäkringar Jämtland är sedan flera år tillbaka miljöcertifierat enligt ISO 14001:2004.

Funktioner för riskkontroll, compliance och oberoende granskning har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska de operativa riskerna.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa motpartsrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har fastställts vilken lägsta kreditvärdering en emittent skall ha. Dessutom begränsas om hur mycket som placeras hos olika emittenter. Dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från gällande skuldtäckningsregler.

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med avtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som används. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.

Länsförsäkringar Jämtland har på balansdagen 168 (157) Mkr i återförsäkrares andel av oreglerade skador samt depåer hos företag som avgivit återförsäkring på 2 (2) Mkr, inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna och inte heller någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Det finns inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller är oreglerade.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Jämtland är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen

betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Länsförsäkringar Jämtlands strategi för att hantera likviditetsrisker syftar till att i största möjliga utsträckning matcha förväntade in- och utbetalningar med varandra.

Vad avser försäkringsskulder (avsättningar) framgår den beräknade tiden för kassautflödet för skulderna av nedanstående tabell.

Försäkringsgren och dess duration (Mkr)

Försäkringsgren	Sammanlagda avsättningar, f.e.r.	Duration
Sjuk- och olycksfall	43,0	9,7
Hem, villa, fritidshus	37,7	1,0
Företag, lantbruk, fastighet	59,1	1,1
Motorfordon	14,7	0,4
Trafik	75,6	12,3
Mottagen återförsäkring	122,2	11,7
	352,3	6,0

Länsförsäkringar Jämtlands likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på finansiella tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan. Kassafloödesanalysen ger också en viss illustration av företagets likviditetssituation.

Likviditetsexponering av tillgångar och skulder (Mkr)

Tillgångar	På anmodan	< 3 mån	3 mån - 1 år	1 - 5 år	> 5 år	Utan löptid	Summa
Kassa och bank	47,9						47,9
Byggnader			144,1				144,1
Aktier och andelar ¹⁾						511,5	511,5
Obligationer och andra räntebärande papper				455,4			455,4
Övriga lån			13,7				13,7
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring					1,8		1,8
	47,9		157,8	455,4	1,8	511,5	1 174,4

Skulder	På anmodan	< 3 mån	3 mån - 1 år	1 - 5 år	> 5 år	Utan löptid	Summa
Skulder avseende direkt försäkring		8,5					8,5
Skulder avseende återförsäkring		8,5					8,5
Övriga skulder		15,6	24,1	3,1	12,9		55,7
		32,6	24,1	3,1	12,9		72,7

1) avser endast aktier och andelar som kan klassificeras som omsättningsbara.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer Länsförsäkringar Jämtland livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Livs respektive Länsförsäkringar Banks räkning och som ersättning för detta erhålls en provision.

Den ersättning som erhålls från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär återbetalningsskyldighet av erhållen provision om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad, dels då annullationsansvaret är treårigt och dels då den totala ersättningen uppgår till ca 7 Mkr.

I avtalet med Länsförsäkringar Bank regleras hur provisionersättning beräknas i den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Jämtland ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som förmedlats till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i avtalet som innebär att ansvaret maximalt kan uppgå till det enskilda årets totala ersättning från banken. Detta innebär att denna risk är begränsad till ca 16 Mkr.

Noter till Resultat- och Balansräkning Tkr

Om inget annat anges avser uppgifterna i noterna både koncern och moderbolag.

NOT 3 PREMIEINKOMST

	2010	2009
Direkt försäkring i Sverige	376 140	391 260
Mottagen återförsäkring	43 024	45 367
Premieinkomst	419 164	436 627

NOT 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN KAPITALFÖRVALTNINGEN

	2010	2009
Överförd kapitalavkastning	25 783	22 010
Räntesats %	4,84/3,25	4,18/3,5

Metod för beräkning av kalkylräntesats, se under not 1 Redovisningsprinciper.

NOT 5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGERSÄTTNINGAR

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrares andel		Försäkrings- ersättningar f.e.r.	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Utbetalda försäkringsersättningar	-246 960	-251 875	13 509	21 932	-233 451	-232 943
Driftkostnader för skadereglering	-21 759	-21 070	0	0	-21 759	-21 070
Utbetalda försäkringsersättningar	-268 719	-275 945	13 509	21 932	-255 210	-254 013

NOT 6 DRIFTKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010	2009	2010	2009
Totala driftkostnader före funktionsindelning				
Personalkostnader	-80 369	-72 998	-80 369	-72 998
Lokalkostnader	-4 070	-5 244	-4 070	-5 244
Avskrivningar	-5 162	-5 077	-3 991	-3 199
Övriga kostnader *)	-52 142	-55 068	-52 142	-55 055
Omkostnadsbidrag	34 490	26 656	34 490	26 656
Summa totala driftkostnader	-107 253	-111 731	-106 082	-109 840
Avgår:				
Skaderegleringskostnader	26 372	25 655	26 372	25 655
Resultat av förmedlad liv- och bankaffär	936	1 925	936	1 925
Kapitalförvaltningens kostnader	600	442	600	442
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	-873	3 131	-873	3 131
Återstående driftkostnader	-80 218	-80 578	-79 046	-78 687
Funktionsindelade driftkostnader				
Anskaffningskostnader	-49 936	-57 685	-49 936	-57 685
Årets förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	-873	3 131	-873	3 131
Administrationskostnader	-29 409	-26 024	-28 237	-24 133
Provisioner i avgiven återförsäkring	-	-	-	-
Summa driftkostnader	-80 218	-80 578	-79 046	-78 687
* Deloitte AB				
Revisionsuppdrag	-235	-240	-235	-240
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-68	-62	-68	-62
Skatterådgivning	-61	-68	-61	-68
Övriga uppdrag	-179	-247	-179	-247
Summa	-543	-617	-543	-617

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

NOT 7 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010	2009	2010	2009
Driftöverskott på byggnader och mark				
- hyresintäkter	4 904	2 882	4 904	2 882
- driftkostnader	-3 414	-5 646	-3 414	-5 646
Summa driftöverskott byggnader och mark	1 490	-2 764	1 490	-2 764
Utdelningar på aktier och andelar				
- utdelningar på aktier och andelar	13 160	12 272	13 160	12 272
Summa utdelningar på aktier och andelar	13 160	12 272	13 160	12 272
Ränteintäkter m m				
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 549	5 680	5 549	5 680
- övriga ränteintäkter	349	8 149	4 350	12 148
Summa ränteintäkter m m	5 898	13 829	9 899	17 828
Realisationsvinster				
Aktier och andelar	27 802	0	27 802	0
Summa realisationsvinster	27 802	0	27 802	0
Summa kapitalavkastning, intäkter	48 350	23 337	52 351	27 336

NOT 8 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER

	2010	2009	2010	2009
Kapitalförvaltningskostnader	-918	-783	-918	-783
Räntekostnader m.m.				
- räntor	-34	-37	-34	-37
- avgifter	0	0	0	0
Nedskrivning aktier och andelar	-1 071	-	-1 071	-
Räntebärande värdepapper	0	0	0	0
Summa kapitalavkastning, kostnader	-2 023	-820	-2 023	-820

NOT 9 OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

Koncernen	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster	
	2010	2009	2010	2009
Orealiserat resultat				
- byggnader och mark	0	4 096	-938	0
- aktier och andelar	52 475	82 274	0	0
- räntebärande värdepapper	6 710	16 356	-3 317	0
Summa orealiserade vinster och förluster	59 185	102 726	-4 255	0

Moderbolaget	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster	
	2010	2009	2010	2009
Orealiserat resultat				
- byggnader och mark	0	4 096	-938	0
- aktier och andelar	44 210	82 274	-	0
- räntebärande värdepapper	6 710	12 836	-3 317	0
Summa orealiserade vinster och förluster	50 920	99 206	-4 255	0

NOT 10 ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	2010	2009
Provisionsintäkter Bank	16 282	11 832
Provisionkostnader Bank	-17 027	-14 000
Provisionsintäkter Liv	7 269	6 978
Provisionkostnader Liv	-7 460	-6 935
Summa övriga intäkter och kostnader	-936	-1 925

NOT 11 BYGGNADER OCH MARK

	Koncernen			Moderbolaget		
	Rörelse- fastigheter	Förvaltnings- fastigheter	Totalt	Rörelse- fastigheter	Förvaltnings- fastigheter	Totalt
Antal	1	2	3	-	3	3
Areal m ²	2 208	6 702	8 910	-	8 910	8 910
Anskaffningsvärde	91 063	31 202	122 265	-	122 265	122 265
Marknadsvärde	91 063	53 000	144 063	-	144 063	144 063
Bokfört värde	88 013	53 000	141 013	-	144 063	144 063
Bokfört värde/m ² kr	39 861	7 908	15 826	-	16 169	16 169
Ytvakansgrad %	0	11,0	11,0	-	11,0	11,0
Direktavkastning %	0	3,0	3,0	-	3,0	3,0
Taxeringsvärde, Tkr	17 316	41 422	58 738	-	58 738	58 738

Geografisk fördelning

Kontorsfastigheterna Logen 6 och Borgens 7 ligger i centrala Östersund och personalstugan är belägen i Åre.

Värderingsmetod

Individuell värdering av fastigheten Logen 6 har skett av extern värderingsman enligt kassaflödesmetoden. Direktavkastningskravet vid värdering ligger på 8,25 procent. Fastigheten Borgens 7 har värderats till verkligt värde, som motsvarar anskaffningskostnaden. Värdering av personalstugan har skett av extern värderingsman enligt ortsprismetoden.

Väsentliga förändringar i fastighetsinnehavet

Den nybyggda fastigheten Borgens 7, togs i bruk i oktober 2008, och används i sin helhet som huvudkontor för Länsförsäkringar Jämtland.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010	2009	2010	2009
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Årets början	119 449	116 325	121 327	116 325
Aktiva förbättringar	938	5 002	938	5 002
Avskrivningar	-1 172	-1 878	-	-
Utgående balans	119 215	119 449	122 265	121 327
Ackumulerade värdejusteringar				
Vid årets början	22 736	18 641	22 736	18 641
Värdejustering	-938	4 095	-938	4 095
Utgående balans	21 798	22 736	21 798	22 736
Totalt värde	141 013	142 183	144 063	144 063

Andel av fastigheterna som används i den egna verksamheten

Länsförsäkringar Jämtland utnyttjar som huvudkontor hela fastigheten Borgens 7, totalt 2 208 m². Fastigheten Mörviken 1:71 i Åre, totalt 350 m², används som konferens- och personalstuga.

NOT 12 PLACERINGAR I KONCERN- OCH INTRESSEFÖRETAG

Intresseföretag/dotterbolag	Antal aktier	Ägarandel Procent	Anskaffn.- värde	Bokfört värde	Verkligt värde	Totalt eget kapital
Koncernen						
<i>Aktier</i>						
LF Norr Holding AB, 556764-1435	1 000	25	100	100	100	13 864
Fastighetsmäklarna Sundström & Partner i Östersund AB, 556343-1443	2 000	39	3 755	3 755	385	1 739
Åremäklarna Aktieföretag, 556470-2735	1 000	40	1 890	1 373	140	448
Summa aktier i intresseföretag			5 745	4 997	625	
<i>Lån</i>						
LF Norr Holding AB, 556764-1435			3 571	3 571	3 571	
Summa lån intresseföretag			3 571	3 571	3 571	
Summa aktier och andelar intresseföretag			9 316	8 568	4 196	

NOT 12 PLACERINGAR I KONCERN- OCH INTRESSEFÖRETAG, forts**Moderbolaget***Aktier*

Logen 6 Fastighets AB, 556763-5163	1 000	100	100	100	100	100
LF Jämtland Fastigheter AB, 556660-2537	1 000	100	100	100	100	4 114
LF Norr Holding AB, 556764-1435	1 000	25	100	100	100	13 864
Fastighetsmäklarna Sundström & Partner i Östersund AB, 556343-1443	2 000	39	3 755	3 755	3 755	1 739
Åremäklarna Aktiebolag, 556470-2735	1 000	40	1 890	1 890	1 890	448
Summa aktier intresseföretag			5 945	5 945	5 945	

Lån

LF Jämtland Fastigheter AB, 556660-2537		104 060	104 060	104 060		
LF Norr Holding AB, 556764-1435		3 571	3 571	3 571		
Summa lån i koncern- och intresseföretag		107 631	107 631	107 631		
Summa aktier och andelar i koncern- och intresseföretag		113 576	113 576	108 456		

NOT 13 AKTIER OCH ANDELAR

Koncernen	Antal	Anskaffningsvärde	Verkligt/bokfört värde
Ej noterade aktier			
<i>Näringsbetingade aktier</i>			
Länsförsäkringar AB	181 009	88 626	243 191
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	200	173	173
Länshem AB	186	386	386
Humlegården Holding I AB	17 511	49 311	55 720
Humlegården Holding II AB	17 511	36 738	40 345
Humlegården Holding III AB	17 511	14 009	16 303
<i>Övriga onoterade aktier och andelar</i>			
Investa Företagskapital AB	27 741	4 435	4 463
Kreditgarantiföreningen Jämtland		205	205
Summa ej noterade aktier		193 886	360 786

	Antal	Anskaffningsvärde	Verkligt/bokfört värde
Noterade andelar i aktiefonder			
LF Sverigefonden	123 619	54 016	99 780
LF Europafonden	330 762	116 317	93 281
LF Tillväxtmarknadsfond	199 699	49 400	53 115
SPP AIF USA	590 037	53 824	44 955
Västernorrlandsfonden	160 441	26 200	32 422
Asia Pacific Fund	44 228	50 000	71 332
SHB Amerikafond	133 068	37 872	41 709
Nordea North American Growth Fund	602 120	37 653	41 359
Nordea European Small and Mid Cap Equity Fund	8 757	28 000	27 922
Summa noterade andelar		453 282	505 875
Ej noterade andelar			
Brf Smyrna		5 600	5 600
Summa ej noterade andelar		5 600	5 600
Summa aktier och andelar		652 765	872 261

Moderbolaget	Antal	Anskaffningsvärde	Verkligt/bokfört värde
Summa enligt ovan i koncern		652 765	872 261
-avgår Humlegården Holding I-III AB		-100 058	-112 368
Summa aktier och andelar		552 707	759 893

NOT 14 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

	Anskaffnings- värde	Verkligt värde	Anskaffnings- värde	Verkligt värde
Moderbolaget	2010	2010	2009	2009
Onoterade obligationer och andra räntebärande värdepapper				
LF Statsobligationsfond, 4 014 648 andelar	47 358	47 661	43 866	47 054
Kommuninvest, AIO 464	100 000	97 260	100 000	95 899
Kommuninvest, lån 560	55 000	68 570	55 000	58 643
Enter Return obligationsfond	51 053	51 569	50 025	50 978
SHB AIO, 1 255	66 000	66 720	0	0
SHB AIO, 1 187	0	0	55 000	59 148
Sv exportkredit 167	20 000	20 470	20 000	19 888
LF säkerställd obligation 505	98 180	103 177	98 180	104 903
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	437 591	455 427	422 071	436 513
Avgår Derivat				-36 566

NOT 15 ÖVRIGA LÅN

	2010	2009
Övriga lån	0	269
Aktieägarlån LFAB	13 685	46 286
Summa övriga lån	13 685	46 555

NOT 16 ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

	2010	2009
Återförsäkrares andel i ingående avsättning för oreglerade skador	157 441	159 091
Årets förändring i återförsäkrares andel	10 336	-1 651
Återförsäkrares andel i utgående avsättning för oreglerade skador	167 777	157 440

NOT 17 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

	2010	2009
Fordringar hos försäkringstagare	102 891	105 423
Fordringar hos försäkringsföretag	28 525	26 279
Summa fordringar avseende direkt försäkring	131 416	131 702

NOT 18 KATEGORIER AV FINANSIELL TILLGÅNGAR OCH SKULDER

	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Låne- fordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffnings värde
	Tillg. som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handels- ändamål			
Koncernen 2010					
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar	872 261		872 261	872 261	653 347
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	455 427		455 427	455 427	455 427
Övriga lån		13 686	13 686	13 686	13 686
Övriga finansiella placeringstillgångar					
Icke finansiella tillgångar	1 764		1 764	1 764	1 764
Summa	1 329 452	13 686	1 343 138	1 343 138	1 122 460
	Innehav för handels- ändamål	Övriga skulder	Summa		
<i>Finansiella skulder</i>					
Derivat	-	-	-		
Övriga skulder	-	59 784	59 784		

**NOT 18 KATEGORIER AV FINANSIELL
TILLGÅNGAR OCH SKULDER, forts**

	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Låne- fordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffnings värde
	Tillg. som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handels- ändamål			
Moderbolaget 2010					
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar	759 893		759 893	759 893	553 290
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	455 427		455 427	455 427	437 591
Övriga lån		13 686	13 686	13 686	13 686
Övriga finansiella placeringstillgångar					
Icke finansiella tillgångar	1 764		1 764	1 764	1 764
Summa	1 217 084	13 686	1 230 770	1 230 770	1 006 331
	Innehav för handels- ändamål	Övriga skulder	Summa		
<i>Finansiella skulder</i>					
Derivat	-	-	-		
Övriga skulder	-	72 665	72 665		
Koncernen 2009					
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar	745 794		745 794	745 794	578 429
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	399 947		399 947	399 947	372 293
Övriga lån		46 555	46 555	46 555	46 555
Övriga finansiella placeringstillgångar					
- Derivat*	36 566		36 566	36 566	49 666
Icke finansiella tillgångar	1 790		1 790	1 790	1 790
Summa	1 184 097	46 555	1 230 652	1 230 652	1 048 733
	Innehav för handels- ändamål	Övriga skulder	Summa		
<i>Finansiella skulder</i>					
Derivat	-	-	-		
Övriga skulder	-	72 137	72 137		
Moderbolaget 2009					
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar	641 691		641 691	641 691	478 371
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	399 947		399 947	399 947	372 293
Övriga lån		46 555	46 555	46 555	46 555
Övriga finansiella placeringstillgångar					
- Derivat*	36 566		36 566	36 566	49 666
Icke finansiella tillgångar	1 790		1 790	1 790	1 790
Summa	1 079 994	46 555	1 126 549	1 126 549	948 675
	Innehav för handels- ändamål	Övriga skulder	Summa		
<i>Finansiella skulder</i>					
Derivat	-	-	-		
Övriga skulder	-	77 022	77 022		

*) Derivat avser optionsdelen i aktieindexobligationer och har omklassificerats i enlighet med Finansinspektionens klassificering. Optionsdelen redovisas därför 2010 som aktierelaterade instrument under posten Aktier och andelar och uppgår per 2010-12-31 till 46 400 Tkr.

**NOT 18 KATEGORIER AV FINANSIELL
TILLGÅNGAR OCH SKULDER, forts.**

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Koncernen 2010-12-31				
Aktier och andelar	505 874	356 118	10 269	872 261
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	455 427			455 427
Övriga tillgångar	1 764			1 764
Summa	963 065	356 118	10 269	1 329 452

Moderbolaget 2010-12-31

Aktier och andelar	505 874	243 750	10 269	759 893
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	455 427			455 427
Övriga tillgångar	1 764			1 764
Summa	963 065	243 750	10 269	1 217 084

Förändringar i värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (Nivå 3)

Tillgångar	Ingående balans	Realiserade och orealiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen	Köp och försäljning	Flytt till (+) och från (-) nivå 3	Utgående balans	Nettoförändringar i orealiserade vinster (+) eller förluster (-) relaterade till instrument som inne- has på balansdagen
Aktier och andelar	8 305	0	1 964	-	10 268	0

LF Jämtland har kategoriserat onoterade aktieinnehav samt andra tillgångar utan observerbar marknadsdata som nivå 3-tillgångar. Tillgångarna är värderade till anskaffningsvärde. Enligt IFRS ska en känslighetsanalys presenteras med hjälp av en alternativ värdering av dessa tillgångar. Ur ett värderingstekniskt perspektiv är en alternativ värdering av dessa tillgångar förenad med stora svårigheter och kostnader varför LF Jämtland därför valt att inte presentera någon alternativ värdering av dessa tillgångar.

NOT 19 MATERIELLA TILLGÅNGAR

	2010	2009
Ingående anskaffningsvärde för maskiner och kontorsinventarier	38 062	37 627
Årets inköp	2 168	1 741
Försäljning/utrangering	0	-1 306
Utgående anskaffningsvärde	40 230	38 062
Ingående avskrivningar	-29 639	-27 297
Årets avskrivningar	-3 361	-3 199
Försäljning/utrangering	0	857
Utgående avskrivningar	-33 000	-29 639
Planenligt restvärde	7 230	8 423
Varulager	260	160
Summa	7 490	8 583

Maskiner och inventarier skrivs planmässigt av på 3-5 år. Varulagret är värderat till anskaffningsvärde.

NOT 20 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

	2010	2009
Årets ingående avsättning	24 222	21 091
Årets avskrivning	-873	3 131
Årets utgående avsättning	23 349	24 222

Anskaffningskostnaderna periodiseras utifrån premiernas intjäningstakt.

NOT 21 EGET KAPITAL

Koncernen	Bundet kapital Bundna reserver	Fritt eget kapital Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital 2009-01-01	287 928	483 077	-91 516	679 489
Disposition av 2008 års resultat		-91 516	91 516	
Förskjutning mellan bundet och fritt kapital	17 281	-17 281		
Effekt av ändrad skattesats	6 589			6 589
Årets totalresultat			116 843	116 843
Utgående eget kapital 2009-12-31	311 798	374 280	116 843	802 921
Ingående eget kapital 2010-01-01	311 798	374 280	116 843	802 921
Disposition av 2009 års resultat		116 843	-116 843	
Förskjutning mellan bundet och fritt kapital	3 646	-3 646		
Justering tidigare års resultat	9			9
Årets totalresultat			62 861	62 861
Utgående eget kapital 2010-12-31	315 453	487 477	62 861	865 791

Moderbolaget**Bundet eget kapital**

Reservfond

Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Fritt eget kapital

Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfondsavsättning och efter att eventuell vinstutdelning lämnats. Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital.

Ytterligare information om det egna kapitalet finns i Rapport över förändring i eget kapital.

NOT 22 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISER

	Avsättning för ej intjänade premier		Avsättning för kvardröjande risker		Totalt	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Ingående balans	169 942	165 399	0	0	169 942	165 399
Årets förändring	-6 277	4 543	0	0	-6 277	4 543
Utgående balans	163 665	169 942	0	0	163 665	169 942

NOT 23 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

	Inträffade och rapporterade skador		Inträffade men ej rapporterade skador		Avsättning för skaderegleringskostnader		Totalt	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Ingående balans	350 987	366 990	150 072	130 816	16 685	14 000	517 744	511 806
Årets förändring	-52 608	-16 003	109 732	19 256	2 315	2 685	59 439	5 938
Utgående balans	298 379	350 987	259 804	150 072	19 000	16 685	577 183	517 744

NOT 24 SKATT

	Koncernen		Moderbolaget	
	2010	2009	2010	2009
Redovisad skatt i resultaträkningen				
Aktuell skattekostnad				
Periodens skattekostnad	-6 882	-9 550	-7 934	-10 624
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-	-1 110	-	-1 110
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-15 090	-27 639	-12 916	-26 704
Effekt av ändrad skattesats	-	1 934	-	1 944
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver	-1 568	-6 167	-	-
Total redovisad skattekostnad	-23 540	-42 532	-20 850	-36 494
Avstämning av årets skattekostnad				
Redovisat resultat före skatt	86 401	160 411	77 679	138 713
Skatt enligt gällande skattesats 26,3 %	-22 723	-42 188	-20 430	-36 481
Skatteeffekt av:				
- ej avdragsgilla kostnader	-2 297	-1 208	-1 807	-877
- ej skattepliktiga intäkter	15 928	27 066	13 754	26 140
- ej bokförda avdragsgilla kostnader	643	613	643	613
- justering av uppskjuten skatt	-15 090	-27 639	-12 916	-26 704
- effekt av ändrad skattesats	-	1 934	-	1 944
- underskottsavdrag	-	-	-	-
- skatt hänförlig till tidigare år	-	-1 110	-	-1 110
- skatt på avsättning periodiseringsfond	-	-	-94	-19
Övrigt	-	-	-	-
Redovisad skattekostnad	-23 540	-42 532	-20 850	-36 494
Redovisad effektiv skatt	27,1 %	26,5 %	26,8 %	26,3 %
Uppskjuten skatt på ej bokförda skattemässiga avskrivningar fastigheter				
Ingående avsättning	4 291	3 916	4 291	3 916
Årets förändring	643	613	643	613
Effekt av ändrad skattesats	-	-238	-	-238
Utgående avsättning	4 934	4 291	4 934	4 291
Uppskjuten skatt på orealiserade vinster				
Ingående avsättning	53 551	28 249	52 487	28 102
Årets förändring	14 447	27 026	12 273	26 091
Effekt av ändrad skattesats	-	-1 715	-	-1 706
Utgående avsättning	67 998	53 560	64 760	52 487
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver				
Ingående avsättning	108 107	108 530	-	-
Årets förändring	1 568	6 167	-	-
Effekt av ändrad skattesats	-	-6 589	-	-
Utgående avsättning	109 675	108 107	-	-
Uppskjutna skatteskulder totalt	182 607	165 958	69 694	56 778

NOT 25 PERSONAL, LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

	2010	2009
Medelantal anställda		
Män	54	52
Kvinnor	58	59
Totalt	112	111
Medelantal styrelsen		
Män	4	4
Kvinnor	4	4
Totalt	8	8
Könsfördelning i bolagsledningen		
Styrelsen kvinnor	50 %	50 %
Ledningen kvinnor	50 %	50 %
Sjukfrånvaro		
Total sjukfrånvaro	1,9 %	2,6 %
varav total långtidssjukfrånvaro (mer än 60 dagar)	0,6 %	0,6 %
Sjukfrånvaro anställda under 29	*	*
Sjukfrånvaro anställda 30-49 år	1,9 %	2,2 %
Sjukfrånvaro anställda 50 år och äldre	2,0 %	3,3 %
Total sjukfrånvaro män	1,0 %	2,1 %
Total sjukfrånvaro kvinnor	2,7 %	3,1 %

Den totala sjukfrånvaron anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid inom respektive grupp.

* Redovisas ej på grund av undantagsregel i lagstiftningen, som säger att uppgiften inte ska lämnas om antalet anställda i gruppen är högst tio eller om uppgiften kan hänföras till enskild individ. Med grupp avses både ålderskategori och könsfördelning.

Löner, ersättningar och sociala kostnader har utgått enligt följande

Styrelse, vd	2 117	1 831
Sociala avgifter	1 138	1 059
-varav pensionskostnader	503	502
Tjänstemän	41 261	38 914
Sociala kostnader	23 089	19 840
-varav pensionskostnader	10 121	8 559

Pensioner

Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat. Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän tryggas genom försäkringsavtal i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK)/SPP samt Länsförsäkringar Liv.

Ersättningspolicy

Enligt Finansinspektionens allmänna råd FFFS 2009:7 bör en redogörelse för företagets ersättningar lämnas i samband med att årsredovisningen fastställs. Bolagets styrelse utsåg vid styrelsesammanträde 18 februari 2010 styrelsens ordförande Jan Holmberg samt ledamot Tomas Eriksson att ansvara för beredning av väsentliga ersättningsbeslut samt beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av bolagets ersättningspolicy. Övriga uppgifter regleras i styrelsens arbetsordning. Jan Holmberg och Tomas Eriksson har inget beslutsmandat.

Jan Holmberg och Tomas Eriksson har ansvaret för beredning och framtagande av bolagets ersättningspolicy. Policyn har fastställts av bolagets styrelse den 16 mars 2010.

Ersättningsmodell och kriterier för ersättningar

Utgångspunkten för ersättningsmodellen är att den ska bidra till att skapa goda förutsättningar för Länsförsäkringar Jämtland att på ett tillfredsställande sätt utföra sitt uppdrag från ägarna. Ersättningsmodellen ska stimulera till goda prestationer och bidra till att göra bolaget till en attraktiv arbetsgivare som kan konkurrera om rätt kompetens på marknaden. Ersättningsmodellen ska vara förenlig med och främja en sund och effektiv riskhantering och inte uppmuntra till ett överdrivet risktagande eller motverka bolagets långsiktiga intressen.

Basen i ersättningsmodellen ska utgöras av fast ersättning. Den fasta ersättningen ska vara på rätt nivå för att attrahera och behålla rätt kompetens och ska sättas individuellt på en nivå med en tydlig koppling till anställdas arbete och prestation.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode. Ersättning till vd fastställs av styrelsens ordförande på styrelsens uppdrag. Ersättning till övriga ledande befattningshavare beslutas av vd utifrån mandat från ersättningsutskottet. Ersättning till vd utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pensionskostnad. Övriga förmåner innefattar ränteförmån, bilförmån, parkeringsförmån samt kostförmån.

Pension för vd är avgiftsbestämd, pensionspremien uppgår till 35 procent av pensionsgrundande lön. Pensionsåldern för vd är 65 år. Pensionsåtagandet har täckts genom försäkringsavtal. I händelse av Länsförsäkringar Jämtlands uppsägning av vd är uppsägningstiden 12 månader.

NOT 25 PERSONAL, LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR, forts**Ersättningar och förmåner under 2010**

	Grundlön/ Styrelsearvode	Varav rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Summa
<i>Styrelsens ordförande</i>					
Holmberg Jan	302 678		1 135		303 813
<i>Styrelseledamöter</i>					
Eriksson Tomas	94 188				94 188
Jacobsson Björn	82 386				82 386
Kagart Lena	90 976				90 976
Nyberg Ståhl Maria	98 668		380		99 048
Scherl Eva	104 630		380		105 010
Simonsson Marie	74 239				74 239
Söderberg Per	82 517				82 517
<i>Verkställande direktör</i>					
Kask Anna-Karin (1/1-30/9)	799 073		56 858	370 275	1 226 205
Sandvik Wiklund Pia (1/10-31/12)	357 938		2 964	133 103	494 005
Andra ledande befattningshavare	4 831 751	234 770	281 528	2 694 857	7 808 135
SUMMA	6 919 043	234 770	343 245	3 198 235	10 460 523

Med andra ledande befattningshavare avses de sju personer som utöver vd utgör affärsledning. Ersättning till andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pensionskostnad. Rörlig ersättning är maximerad till en månadslön och baseras på individuellt uppsatta mål. Övriga förmåner innefattar ränteförmån, bilförmån, parkeringsförmån samt kostförmån. Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän tryggas genom försäkringsavtal i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK)/SPP samt Länsförsäkringar Liv.

NOT 26 NÄRSTÅENDE*Närstående relationer*

Moderbolaget har en närstående relation med sina koncern- och intresseföretag, se not 13.

Sammanställning över närstående transaktioner.

Koncern- och intresseföretag, Tkr	2010	2009
Försäljning av varor och tjänster till närstående	987	711
Inköp av varor och tjänster från närstående	1 424	713
Övrigt (räntor och utdelningar)	4 002	5 125
Fordringar på närstående per 31 december	107 060	100 058
Skulder på närstående per 31 december	14 072	10 450

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor. Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning är redovisade i not 26, Personal, löner och ersättningar.

NOT 27 RESULTAT PER FÖRSÄKRINGSKLASS

	Totalt 2010	Olycksfall och sjukdom	Motor ansvar mot 3:e man	Motorfordon övriga klasser	Brand och annan egen- domsskada	Allmän ansvar- ighet	Rätts- skydd	Summa direkt försäkring	Mottagen åter- försäkring
Premieintäkt, brutto	425 441	13 046	67 566	98 376	186 786	8 087	6 088	379 949	45 492
Försäkringsersättningar, brutto	-328 158	-11 900	-40 763	-84 859	-146 835	-6 300	-4 800	-295 457	-32 701
Driftkostnader, brutto	-79 046	-6 808	-14 787	-14 885	-38 736	-1 963	-1 191	-78 370	-676
Resultat av avgiven återförsäkring	-30 653	-7 476	1 547	-1 098	-13 328	-1 308	-610	-22 273	-8 380
Resultat per försäkringsklass	-12 416	-13 138	13 563	-2 466	-12 112	-1 484	-513	-16 150	3 734
Premieinkomst, brutto	419 164	13 169	65 831	95 895	187 057	8 089	6 099	376 140	43 024

**NOT 28 RAPPORT ÖVER EFFEKT AV ÄNDRADE
REDOVISNINGSPRINCIPER FÖR KONCERNEN (FULL IFRS)**

(För beskrivning av ändrade redovisningsprinciper se Not 1)

Resultaträkning 2009

Tkr	Lagbegränsad			
	IFRS	IAS 16	IAS 28	Full IFRS
Premieintäkter (för egen räkning)	378 654			378 654
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	22 010			22 010
Försäkringsersättningar (för egen räkning)	-261 603			-261 603
Driftkostnader	-78 700	-1 878		-80 578
Summa försäkring	60 361	-1 878		58 483
Kapitalavkastning	125 243			125 243
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	-22 010			-22 010
Summa kapitalavkastning	103 233			103 233
Resultat från andelar i intresseföretag	-1 258		842	-416
Provisionsintäkter	18 810			18 810
Provisionskostnader	-20 735			-20 735
Summa förmedlad affär	-3 183		842	-2 341
Resultat före skatt	160 411			159 375
Skatt	-42 532			-42 532
Årets resultat	117 789			116 843

Rapport över totalresultat för koncernen 2009

Tkr	Lagbegränsad			
	IFRS	IAS 16	IAS 28	Full IFRS
Årets resultat	117 789			116 843
Summa totalresultat	117 789			116 843

Balansräkning

2009-12-31

Tkr	Lagbegränsad			
	IFRS	IAS 16	IAS 28	Full IFRS
Tillgångar				
Goodwill	3 368		-3 368	-
Byggnader och Mark	144 063	-144 063		-
Rörelsefastighet		89 195		89 185
Förvaltningsfastighet		53 000		53 000
Placeringar i koncern- och intresseföretag	2 325	8 568	4 210	6 535
Övriga tillgångar	1 622 823			1 622 823
Summa tillgångar	1 772 579	-1 868	842	1 771 543

Eget kapital, avsättningar och skulder

Balanserade vinstmedel	686 078			686 078
Årets resultat	117 879	-1 868	842	116 843
Eget kapital	803 957			802 921
Avsättningar	853 644			853 644
Skulder	114 978			114 978
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 772 579	-1 868	842	1 771 543

NOT 29 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Koncernen 2010	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar			
Rörelsefastighet		88 013	88 013
Materiella tillgångar		7 490	7 490
Placeringar i intresseföretag		8 568	8 568
Förvaltningsfastigheter		53 000	53 000
Aktier och andelar		872 261	872 261
Obligationer och räntebärande värdepapper		455 427	455 427
Övriga finansiella placeringstillgångar	13 686		13 686
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		1 764	1 764
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	2 198	165 579	167 777
Fordringar avseende direkt försäkring	131 416		131 416
Fordringar avseende återförsäkring	14 522		14 522
Övriga fordringar	712		712
Kassa och bank	48 263		48 263
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
- Förutbetalda anskaffningskostnader	23 349		23 349
- Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7 439		7 439
Summa tillgångar	241 585	1 652 102	1 893 687
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
- Ej intjänade premier och kvardröjande risker	163 665		163 665
- Oreglerade skador	21 444	555 739	577 183
<i>Andra avsättningar</i>			
- Skatter		182 607	182 607
Skulder avseende direkt försäkring	8 467		8 467
Skulder avseende återförsäkring	8 517		8 517
Övriga skulder	38 768	4 032	42 800
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	44 657		44 657
Summa skulder och avsättningar	285 518	742 378	1 027 896

Moderbolaget 2010	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar			
Byggnader och mark		144 063	144 063
Placeringar i koncernföretag		113 576	113 576
Aktier och andelar		759 893	759 893
Obligationer och räntebärande värdepapper		455 427	455 427
Övriga finansiella placeringstillgångar	13 686		13 686
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		1 764	1 765
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	2 198	165 579	167 777
Fordringar avseende direkt försäkring	131 416		131 416
Fordringar avseende återförsäkring	14 522		14 522
Övriga fordringar	703		703
Materiella tillgångar		7 490	7 490
Kassa och bank	47 879		47 879
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
- Förutbetalda anskaffningskostnader	23 349		23 349
- Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16 489		16 489
Summa tillgångar	250 242	1 647 792	1 898 034

NOT 29 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER, forts.

Moderbolaget 2010	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
- Ej intjänade premier och kvardröjande risker	163 665		163 665
- Oreglerade skador	21 444	555 739	577 183
<i>Andra avsättningar</i>			
- Skatter		69 694	69 694
Skulder avseende direkt försäkring	8 467		8 467
Skulder avseende återförsäkring	8 517		8 517
Skulder koncernföretag		12 884	12 884
Övriga skulder	24 094	3 145	27 239
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	44 647		44 647
Summa skulder och avsättningar	270 834	641 462	912 296

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att, såvitt de känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för försäkringsföretag, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

Östersund den 16 mars 2011

Jan Holmberg
Ordförande

Tomas Eriksson

Björn Jacobsson

Lena Kagart

Eva Scherl

Marie Simonsson

Maria Nyberg Ståhl

Per Söderberg

Marika Nyström
Personalrepresentant

Håkan Segewall
Personalrepresentant

Pia Sandvik Wiklund
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har avgivits den 16 mars 2011

Claes-Göran Carlsson
Auktoriserad revisor
Deloitte AB

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Jämtland, org. nr 593200-1828

Jag har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Länsförsäkringar Jämtland för år 2010. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att lagen om årsredovisning i försäkringsföretag tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen samt för internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag tillämpas vid upprättandet av koncernredovisningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra mig om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna.

I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget.

Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ställning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen, behandlar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Östersund den 16 mars 2011

Claes-Göran Carlsson
Auktoriserad revisor
Deloitte AB

Fullmäktige

Kommun	Ordinarie ledamöter	Suppleanter	Mandattid
Berg	Ekonom Cathrine Hult Karlsson, Oviken Lantbrukare Sven-Erik Saur, Åsarna Elmontör Sven-Erik Svensson, Åsarna	Kjell Svanberg, Hackås	2010-2012
Bräcke	Adjunkt Inger Björk, Bräcke Stationschef Rolf Jönsson, Bräcke Peter Jonsson, Kålarne	Maria Karlsson, Bräcke	2009-2011
Härjedalen	Företagarcoach Gun-Lis Bergman, Sveg Fru Margareta Berntsson, Funäsdalen Distriktssköterska Rose Blomqvist, Hede Ingenjör Göran Busk, Sveg Kioskägare Kjell Stureson, Tännadalen Avdelningschef Urban Sundström, Ytterhogdal	Företagare Sven Emil Backman, Lofsdalen Lärare Barbro Eriksdotter, Lillhärda	2008-2010
Krokoms	Bonde Anders Nilsson, Krokoms Byggnadssnickare Torsten Olofsson, Offerdal Skogschef Björn Skogh, Nälden Skogsvårdskonsulent Jörgen Sundin, Byskogen Driftledare Andreas Axelsson, Nälden Administrativ chef Catharina Karlstrand, Nälden	Flygvärdinna Elisabeth Eriksson, Krokoms Lantbrukare Ture Löfroth, Föllinge	2010-2012
Ragunda	Skogsvårdsassistent Anette Arvidsson, Hammarstrand Egenföretagare Annika Näsström, Bispgården IT-tekniker Nils Höög, Hammarstrand	Skogsbrukare Bengt-Arne Bergwall, Stugun	2008-2010
Strömsund	Skorstensfejarmästare Owe H. Broman, Strömsund Ingenjör Bengt Einarsson, Strömsund Bonde Staffan Jonsson, Hammerdal Mellanstadielärare Sören Ringbert, Hoting	SKF-tekniker Gunnar Eriksson, Strömsund Skogsarbetare Bengt Mickelsson, Strömsund	2008-2010
Åre	Drifttekniker Kenneth Flodberg, Mörsil Räddningschef Anders Gustafsson, Järpen Pensionär Lars-Eric Halvarsson, Mattmar Fru Astrid Månsson, Undersåker Företagare Gunilla Olofsson, Undersåker Företagare Karin Nilsson, Mattmar	Bonde Håkan Mattsson, Järpen Åke Granlöv, Hallen	2010-2012
Östersund	Lantbrukare Örjan Bertilsson, Frösön Tandläkare Anita Edström, Frösön F.d. polisinspektör Kjell Ericson, Östersund Affärsresesäljare Ingrid Holmqvist, Frösön Föredragande Gunilla Israelsson, Brunflo Assistent Marie Lindström, Lit Kyrkvaktmästare Jörgen Marcusson, Lit Leg. barnmorska Monica Marsh, Frösön Account Manager Örjan Mårtensson, Östersund Organisationskonsult Ove Nesterud, Frösön F.d. Överstelöjtnant Anders Rasmusson, Östersund Direktör Leif Arnesson, Östersund IT-chef Marie Fryklöf, Östersund Ekonom Örjan Nilsson, Lit Förste antikvarie Ulla Oscarsson, Frösön Handläggare Monica Persson, Fåker	Vd/Projektledare Anders Bromée, Östersund Sångpedagog Anna Brandt, Frösön Läkare Peder Blomqvist, Frösön Studerande Ylva Nowén, Frösön Abbe Elhachimi, Östersund Assistent Mona Thorsson, Östersund	2009-2011

Om de gemensamma bolagen

Samverkan som stärker

Länsförsäkringar Jämtland

Länsförsäkringar Jämtland äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala - Länsförsäkringar Jämtland har alltid kundkontaktarna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring och djurförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

Livförsäkring

Länsförsäkringar förvaltar 172 mdr åt liv- och pensionsförsäkringskunderna: 118 mdr åt kunder med traditionell förvaltning och 54 mdr åt kunder med fondförvaltning. Merparten av nysparandet sker i fondförsäkring. Affärsvolymerna nådde under 2010 historiska nivåer. Nyförsäljningen enligt Försäkringsförbundets definition ökade till 20,2 (16,8) mdr och premieinkomsten till 12,9 (11,8) mdr. Merparten av nyförsäljning och premieinkomst kom från tjänstepensioner där Länsförsäkringar Liv har en ledande marknadsposition.

Totalavkastningen inom traditionell livförsäkring uppgick under året till 4,1 procent, ett resultat som inte levde upp till förväntningarna. En låg andel aktier, i synnerhet svenska aktier, och kostnader för skuldskydd, var orsaken till den svaga avkastningen.

Sedan Länsförsäkringars livförsäkringsverksamhet startade 1985 har den genomsnittliga återbäringsräntan varit 8,8 procent. Under 2010 har den genomsnittliga återbäringsräntan varit 6,2 procent, den 1 juni höjdes återbäringsräntan från 5 till 7 procent. Både på kort och lång sikt tillhör Länsförsäkringars återbäringsränta de bästa i branschen.

Nyckeltalen har under året varit i fokus och var vid årsskiftet förbättrade jämfört med föregående år. Solvensen uppgick per 31 december 2010 till 141 (137) procent, konsolideringen till 107 (107) procent och skuldtäckningen till 122 (114) procent.

Bankverksamhet

Banken är en fullsortimentsbank för privatpersoner, bostadsägare och lantbrukare och Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten växer inom alla områ-

den och kännetecknas av en låg riskprofil med en låneportfölj som till största delen består av bolån till privatpersoner. Länsförsäkringar har för sjätte gången på sju år Sveriges mest nöjda bankkunder på privatmarknaden och för sjätte året i rad Sveriges mest nöjda bolånekunder på privatmarknaden enligt Svenskt Kvalitetsindex 2010.

Rörelseresultatet ökade till 345 (258), vilket förklaras av att räntenettot ökade till 1 363 (1 148) Mkr. Affärsvolymerna ökade med 28 mdr till 232 (204) mdr och antalet kunder ökade till 826 000 (759 000). Antalet kunder som har Länsförsäkringar som huvudbank ökade till 223 000 (194 000) och av dessa är 92 (90) procent även kunder inom Länsförsäkringars sak- och/eller livförsäkringsaffär.

Utlåning till allmänheten ökade med 18 mdr till 118 (100) mdr, vilket motsvarar en marknadsandel på 4,4 (4,0) procent av hushålls- och bostadsutlåning den

31 december 2010. Bostadsutlåningen i Länsförsäkringar Hypotek ökade med 12 mdr till 80 (68) mdr, vilket motsvarar 4,1 (3,8) procent av bostadsutlåning till hushåll. Inlåning från allmänheten ökade med 5 mdr till 42 (37) mdr motsvarande 3,5 (3,4) procents marknadsandel av inlåning från hushåll. Den förvaltade fondvolymen ökade med 5 mdr till 72 (67) mdr. Länsförsäkringar är femte största fondaktör på den svenska marknaden med 3,9 (4,0) procents marknadsandel.

Djur- och grödaförsäkring

Länsförsäkringars specialistbolag Agria Djurförsäkring är marknadsledande inom djur- och grödaförsäkring i Sverige med en marknadsandel på cirka 60 procent. Genom Agria International bedrivs också verksamhet i Storbritannien, Norge och Danmark. Premieintäkten för egen räkning uppgick under 2010 till 1 795 (1 549) Mkr, med ett rörelseresultat före skatt på 10 (150) Mkr. Resultatavvikelsen jämfört med föregående år är hänförlig till reservförstärkning i den engelska försäkringsrörelsen.

Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Jämtland betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar AB. Premien baseras bland

annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stor så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Den största delen av återförsäkringspremien behålls inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre, vilket gynnar Länsförsäkringar Jämtlands kunder.

Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete. Syftet är att förse länsförsäkringsbolagen med rätt verktyg och därmed förutsättningar att bli ännu mer framgångsrika på sina respektive marknader och att realisera marknadsstrategins mål om lönsam tillväxt och de mest nöjda kunderna.

Under 2010 drevs ett antal gemensamma utvecklingsfrågor av Länsförsäkringar AB. Några exempel:

Vassare motoraffär

För att behålla den starka marknadspositionen inom motorförsäkring pågår ett arbete med att skapa förutsättningar för effektivare affärs- och arbetsprocesser, bland annat genom en rad projekt som utvecklar IT-stödet för motorförsäkring. Under året har systemstöd levererats så att kunder med fordonsflottor ska kunna hanteras på ett effektivare sätt till bra och marknadsmässiga villkor.

Gemensam betalningslösning

Under året levererades länsförsäkringsgruppens gemensamma betalningslösning. Lösningen innebär att enskilda produktsystem inte behöver ha betalningsfunktionalitet utan kan ansluta till lösningen som tillhandahåller dessa funktioner. Genom detta skapas enkelhet och tydlighet för kunderna, bland annat när det gäller betalningstjänster som e-faktura och autogiro. För länsförsäkringsbolagen innebär leve-

Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Jämtland äger 2,5 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkringar Jämtlands konsolideringskapital.

ransen på sikt en enkel och kostnadseffektiv betalningsadministration.

Marknadsledande sparerbjudande

Länsförsäkringars ambition att växa på sparmarknaden har också gjort avtryck i utvecklingsarbetet. Under året har förutsättningar skapats så att kunderna har möjligheten att flytta sitt tidigare IPS-sparande till Länsförsäkringar och att teckna nytt sparande.

Under kommande år kommer kunderna också att kunna flytta fonder från andra bolag till Länsförsäkringar utan att de behöver realisera sina kapitalvinster eller kapitalförluster. Inom området sparande har också en personlig sparplan utvecklats som ger kunderna ett bra verktyg för att kunna bedöma sitt totala sparbehov.

Banktjänster för småföretagare

Länsförsäkringsgruppens fokus på banktjänster till småföretag innebär både anpassning av banktjänster och en på sikt lönsam småföretagsaffär. Utvecklingsarbetet under 2010 har lett till leveranser av bland annat affärsplanerings- och lönsamhetskalkyler. Under hösten fattades beslut om ny kreditpolicy och nya funktioner för effektivt processstöd för kreditberedning och produktanslutning.

Modernare verktyg för prissättning företag

Utvecklingsarbetet mot företagsmarknaden handlar bland annat om att ta fram en modern datorbaserad tariff för företagsförsäkring. Viktiga ingredienser i utvecklingsarbetet är att hitta en korrekt prissättning i förhållande till risken, ökad konkurrenskraft och ett effektivare arbetsätt som frigör tid till effektivt kundmöte.

Solvens II – ökad kundnytta

Inom EU nåddes under 2009 en överens-
kommelse om moderniserade verksamhets-
regler för försäkringsbolag, Solvens II. De
nya reglerna innebär bland annat att större
krav ställs på hur bolagen arbetar med att
hantera sina risker. Reglerna förväntas
börja gälla 1 januari 2013.

Länsförsäkringar har deltagit i förberedel-
sorna för Solvens II i flera år. Under 2010
har Länsförsäkringar svarat på remisser
och deltagit i tester avseende rapportering
respektive utformning och dokumentation
av så kallad intern modell.

Länsförsäkringar ser positivt på den
modernisering av reglerna för försäkrings-
verksamhet som Solvens II innebär. Arbetet
med förberedelser för Solvens II inriktas
i första hand på att säkerställa efterlevnad
av regelverket. Parallellt eftersträvas att de
förberedelser som görs ska skapa så stor
affärs- och kundnytta som möjligt.

Förmedlad affär

Genom Länsförsäkringar Mäklarservice
när Länsförsäkringar de kunder som väljer
att företrädas av försäkringsmäklare när de
köper försäkring. För länsförsäkringsbola-
gens räkning förvaltrade Mäklarservice vid
utgången av 2010 en sakförsäkringspre-
mie om 1 008 (1 060) Mkr. Den mäklade
försäljningen av liv- och pensionsprodukter
uppgick till 12 784 (10 430) Mkr i försälj-
ningsvärde.

För länsförsäkringsgruppen har
framgångarna på mäklad sakförsäkrings-
marknad under 2010 bland annat bestått
i ett antal stora företagsaffärer samt i ett
ökat bestånd inom kommunaffären. Inom
livförsäkring utnämndes Länsförsäk-
ringar för fjärde året i rad till "Årets Bästa
Mäklardisk" av branschorganisationen
Sfm. Länsförsäkringar rankades också av
mäklarna som det bästa försäkringsbolaget
i branschen att samarbeta med inom liv-
försäkring, enligt det oberoende undersök-
ningsföretaget CMA.

Styrkan i varumärket

Länsförsäkringars gemensamma varu-
märke är mycket starkt i relation till
konkurrenternas inom branschen för
bank, försäkring och pension. TNS
SIFOs varumärkesmätning 2010 bland
privatpersoner och företagare i Sverige
visar att Länsförsäkringar har bran-
schens starkaste varumärke både på
privat- och företagsmarknaden.

Länsförsäkringar har länge legat i
toppen när Svenskt Kvalitetsindex
redovisar hur nöjda kunderna är med
sina banker och försäkringsbolag. 2010
års mätning visade att Länsförsäkringar
hade Sveriges mest nöjda bank- och
bolånekunder på privatmarknaden.
Inom sakförsäkring blev placeringen
etta bland privatkunderna och två bland
företagskunderna. Inom livförsäkring
hade Länsförsäkringar de mest nöjda
tjänstepensionskunderna och de näst
mest nöjda privatkunderna.

Ord och uttryck inom skadeförsäkring

RESULTATRÄKNING

Premieintäkter efter avgiven återförsäkring f.e.r. Premie hänförlig till räkenskapsåret med avdrag för avgivna återförsäkringpremier.

Premier för avgiven återförsäkring. Kostnad för det försäkringsbolag som inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagarna. Återförsäkringen, som sker hos andra försäkringsbolag, kan avse enskilda risker eller bolagets totala försäkringsaffär.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen. Inbetalda premier och avsättningar för oreglerade skador genererar under året avkastning. Denna avkastning överförs till försäkringsrörelsen.

Försäkringssersättningar efter avgiven återförsäkring f.e.r. Utbetalda försäkringssersättningar, förändring i avsättning för oreglerade skador samt driftkostnader för skadereglering, allt med avdrag för återförsäkrars andel.

Driftkostnader. Sammanfattande benämning på kostnader för anskaffning, försäljning och administration med avdrag för provisioner i avgiven återförsäkring. Driftkostnader för skadereglering ingår ej.

Orealiserade vinster/förluster på placeringstillgångar. Eftersom placeringstillgångarna värderas till verkliga värden på balansdagen (med undantag för innehav i intressebolag) skall årets värdeförändringar redovisas som realiserad vinst eller förlust i resultaträkningen.

Uppskjuten skatt. Beräknad skatt på realiserade vinster samt på skillnaden mellan bokfört och skattemässigt värde på fastigheter.

RESULTATANALYS

Avvecklingsresultat. Vinst eller förlust som uppkommer vid slutreglering av de skador eller vid omvärdering av de skador som inträffat före verksamhetsårets början.

BALANSRÄKNING

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Den del av inbetald premieinkomst som hänför sig till kommande verksamhetsår. Om den avsatta premien bedöms vara otillräcklig för att täcka beräknade kostnader kan den förstärkas genom avsättning för kvardröjande risk.

Avsättning för oreglerade skador. Det beräknade värdet av bolagets samlade ansvarighet på grund av inträffade försäkringsfall som vid verksamhetsårets slut ännu inte utbetalats.

Avsättning för återbäring. Reserv för återbäring som tilldelats försäkringstagarna men som vid bokslutstillfället ännu inte förfallit till betalning.

NYCKELTAL – DEFINITIONER

Totalkostnadsprocent. Summan av försäkringssersättningar f.e.r. och driftkostnader dividerad med premieintäkten f.e.r.

Konsolideringskapital. Summan av beskattat eget kapital, uppskjuten skatt, obeskattade reserver och övervärden i intressebolag.

Konsolideringsgrad. Konsolideringskapitalet i relation till premieinkomsten f.e.r.

Kapitalbas. Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillämpliga kapitalet. Ett företags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital, men dessutom får man inom vissa gränser räkna in också förlagslån som tagits upp. Förlagslån är lån där långgivarens fordran i händelse av företagets konkurs inte kommer att bli betald förrän alla vanliga skulder är till fullo betalda. Förlagslån ger alltså en extra buffert för övriga fordringsägare.

Solvensmarginal. Erforderlig solvensmarginal är ett mått på hur stort kapital ett företag behöver. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomst, dels utifrån dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är det högsta av de två beräknade värdena. Det krävs att kapitalbasen skall vara minst så stor som den erforderliga solvensmarginalen, men också minst så stor som det så kallade garantibeloppet (ett fast belopp som inte beror av bolagets affärsvolym, däremot av vilken typ av affär bolaget sysslar med).

Direktavkastningsprocent. Nettot av ränteintäkter, räntekostnader, utdelningar på aktier och andelar samt resultat på egna fastigheter i relation till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar och likvida medel.

Totalavkastningsprocent. Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt realiserade värdeförändringar under året på placeringstillgångar i relation till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar och likvida medel.

Östersund
Besöksadress:
Prästgatan 18
Box 367
831 25 Östersund
Tel: 063-19 33 00

Hammarstrand
Besöksadress:
Centralgatan 22
840 70 Hammarstrand
Tel: 0696-161 60

Strömsund
Besöksadress:
Storgatan 2
833 35 Strömsund
Tel: 0670-61 17 50

Sveg
Besöksadress:
Jämtlandsgatan 3
842 32 Sveg
Tel: 0680-125 90

Åre
Besöksadress:
Årevägen 127
830 13 Åre
Tel: 0647-507 40

www.lfz.se

